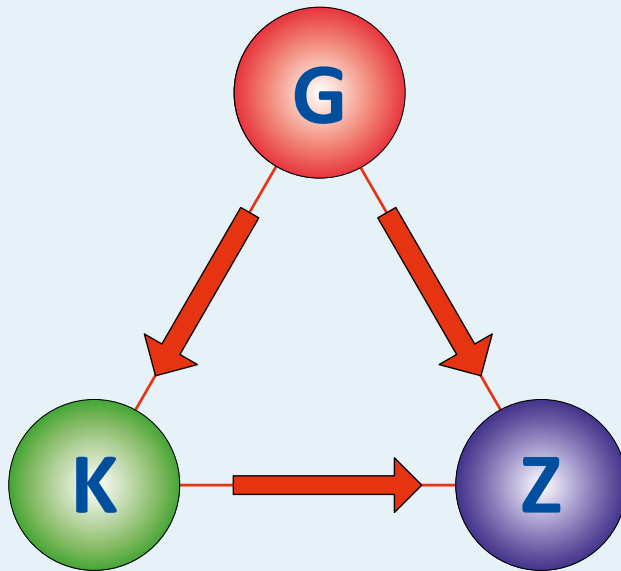

Željko Škrinjar

Geoinženjering, klima i zdravlje

Vlastita naklada

Željko Škrinjar

**Geoinženjering,
klima i zdravlje**

Željko Škrinjar, dipl. ing. el.
Geoinženjering, klima i zdravlje

Copyright © 2019 Željko Škrinjar

Nakladnik:

Vlastita naklada
e-mail: zeljkoskrinjar33@gmail.com

Lektorica:

Marina Marinković

Dizajn korica, crteži i fotografije:

Željko Škrinjar

Grafička priprema i tisak:

Tiskara Pečarić-Radočaj, Karlovac

ISBN 978-953-48411-2-9

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001049228.

Zagreb, prosinac 2019.

Izjava autora:

Sva prava pridržana. Niti jedan dio knjige ne smije se reproducirati u bilo kojem obliku ili na bilo koji način, niti pohranjivati u bazu podataka bilo koje namjene bez prethodne pisane dozvole nositelja autorskih prava, osim u slučajevima kratkih navoda uz navođenje izvora.

Željko Škrinjar

**Geoinženjering,
klima i zdravlje**

Zagreb, 2019.

SADRŽAJ

PREDGOVOR	7
UVODNO	9
GEOINŽENJERING	11
Pojam „geoinženjering“	11
Zašto geoinženjering.	11
Što je geoinženjering	11
Koncept geoinženjeringa	13
Prepoznavanje geoinženjeringa	15
GEOINŽENJERING I KLIMA	19
Tokovi vode u atmosferi.	19
Kako zarobiti vodu	19
Kako stvoriti uragan	22
Kako upravljati klimom	23
Od teorije do prakse.	26
Energija u atmosferi	28
<i>The HAARP Report</i>	30
Energetska bilanca.	34
Neobična nepravilnost	35
Neobična pravilnost	36
Rekordna bura	37
GEOINŽENJERING I ZDRAVLJE	39
Okolina i zdravlje.	39
Zaprašivanje neba	40
ELF vibracije	42
Schumannova šupljina	42
Kemotragovi i živčani sustav	46
Meteoropatske smetnje.	47
Metabolički poremećaji	48
Problemi sa zglobovima.	48
Nesanica i kronični umor	49
Prometne nezgode.	49

ZABRINJAVAJUĆE	51
Zračenje	51
Biljni svijet	51
Pitka voda	52
Odroni i poplave	52
Geoinženjering kao oružje	53
Tehnologija kao problem	54
ZNAKOVITO	57
Nogometni poučak	57
Nebo u Hrvatskoj	57
Oborine u Hrvatskoj	61
Temperatura u Hrvatskoj	64
Zdravlje u Hrvatskoj	66
OSOBN0	69
O poglavlju	69
U bolnici – ZZBM i ZZH.	69
Na kemoterapiji	73
Nakon kemoterapije	76
O kemoterapiji	79
Kemoterapija – rješenje ili problem?.	79
Prirodno liječenje	81
ZAKLJUČNO	83

PREDGOVOR

Dragi čitatelji,

primjećujete li da nebo više nema prirodnu plavu boju? Jeste li se zapitali, kako to da iza pojedinih zrakoplova tragovi nestaju u cijelosti već nakon nekoliko sekundi ili najviše nekoliko minuta, a iza drugih ne nestaju već se razvlače po nebu i utječu na boju i izgled neba?

Jesu li i Vama privukle pozornost neke nelogičnosti u razvoju događaja povezanih s klimom, a mogle bi se svrstati u domenu klimatskih promjena? Jeste li se već susreli s pojmom geoinženjeringa?

Ovom knjigom iznosim neka svoja zapažanja, kojima želim skrenuti pozornost na probleme i njihovu ozbiljnost te potaknuti na razmišljanje, razmjenu informacija i aktivan pristup ovoj problematici.

Vjerujem da ćete pronaći odgovore na neka od pitanja s kojima ste se možda susreli, a niste imali odgovor.

Želim da Vam čitanje bude zanimljivo i korisno iskustvo i poticaj na daljnje zanimanje za ovu važnu problematiku.

Željko Škrinjar

Zahvaljujem svima koji su na bilo koji način doprinijeli nastanku ove knjige.

Zahvaljujem Ljerki Rudan na savjetima i nesebičnoj pomoći u uređivanju knjige.

Zahvaljujem Marini Marinković na lekturi.

Zahvaljujem svojoj sestri Snježani što je bila prisutna kad mi je najviše trebalo.

Zahvaljujem svojoj majci Katarini na bezgraničnoj požrtvovnosti i ljubavi.

Zahvaljujem dragom Bogu koji me kroz sve vodi i daje mi snagu.

Svojevrsna uvertira mog ulaska u svijet geoinženjeringa dogodila se 15. listopada 2014. godine kratko prije 2 sata ujutro, kad me nešto probudilo iz sna. Povremeno, kroz prozor, u daljini sam mogao vidjeti kratkotrajne bljeskove na nebu.

Prvo me začudila njihova pravilnost. Pojavi se usamljeni bljesak, bude sličnog intenziteta i traje uvijek jednako kao i prethodni – nešto kraće od jedne sekunde, a potom mrak. Onda opet isto – usamljeni bljesak pa opet neko vrijeme ništa. Počnem brojati sekunde između bljeskova i vidim da se uvijek iznova radi o broju blizu 90. Uzmem sat i mjerim vrijeme. Opet isto – minuta i 35 sekundi s maksimalnim odstupanjem od par sekundi. I tako sve do 2:30 h. Nakon toga zatišje, a dvadeset minuta kasnije, u 2:50 h opet isto, samo ovog puta nešto dalje i istočnije. Kao da je netko u međuvremenu zadao nove prostorne parametre programu koji sve to radi. A sve to bez ijednog zvuka, bez grmljavine (barem nije doprla do mene). Još neko vrijeme sam pratio što se događa, a potom zaspao.

Pred jutro novo buđenje. Ovog puta nađoh se usred „vatrometa“. Posvuda bljeskovi kakve nikada prije nisam vidio. Munje se spojile u prostoru i vremenu. A kiša pljušti ili, bolje reći, lijeva.

Pitam se kako odjednom tolika količina kiše može pasti u tako kratkom vremenu i prisjetim se što je Nikola Tesla otprilike stotinu godina ranije napisao u knjizi „*Moji pronalasci*“ (*My Inventions*) o događaju iz vremena dok je još bio dječarac:

„Jednog dana, dok sam lutao planinama, morao sam potražiti zaklon pred olujom koja se približavala. Nebo se zastrlo teškim oblacima, ali kiša kao da se dvoumila, dok iznenada nije bljesnula munja, a nekoliko trenutaka zatim – potop. To što sam vidio, potaknulo me da razmišljam. U ovom događaju dvije su pojave bile očito tijesno povezane kao uzrok i posljedica, i malo razmislivši zaključio sam da je električna energija, koja izaziva da se tolika kiša prolije, bez značaja, ali je pri tome munja djelovala poput osjetljivog okidača. To je pružalo divnu mogućnost da se učini nešto veliko. Kad bismo mogli proizvesti električne učinke tražene kvalitete, čitav planet i uvjeti života mogli bi se promijeniti. Sunce diže vodu iz oceana, a vjetrovi je raznose po dalekim krajevima gdje ostaje u savršenoj ravnoteži. Kad bi bilo u našoj moći da je uznemirimo bilo gdje i kada je želimo, naša volja mogla bi upravljati ovom za život neophodnom bujicom. Mogli bismo natapati pustinje, stvarati jezera i rijeke, opskrbljivati se pokretačkom snagom vode u neograničenim količinama...“.

Znači, munje su okidači za kišu. A dobro je znano da je Tesla u svom vremenu stvarao munje i „igrao“ se s atmosferom.

Tko kaže da se netko nije i sada zaigrao pa malo jače naelektrizirao atmosferu kako bi kasnije, kada dođu hladniji vodonosni oblaci, izazvao potop.

GEOINŽENJERING

Pojam „geoinženjering“

Kad se na internetskoj tražilici *Google* upiše pojam „geoinženjering“, dobije se oko 35.000 rezultata. Za englesku riječ „geoengineering“ tražilica daje oko 5.000.000 poveznica. U oba slučaja radi se o respektabilnim brojkama, što dovoljno govori o tome koliko su taj pojam kao i tema u cjelini aktualni.

Zašto geoinženjering

Po prirodi čovjek teži kontrolirati svijet oko sebe i prilagoditi ga svojim potrebama. Dio te priče svakako su i vremenske prilike. Razlozi tome mogu biti razni – da se spriječe sušna razdoblja i poveća urod ljetine, da se izbjegnu poplave, da se ublaži snaga tornada, da se izbjegnu ekstremne temperature...

U zadnje vrijeme aktualni su pojmovi „klimatske promjene“ i „globalno zatopljenje“. U potrazi za rješenjem koje bi spasilo naš planet od prekomjernog zagrijavanja, sve češće se spominju aktivnosti koje pripadaju domeni geoinženjeringa.

Pri tome imamo dvije struje – jednu koja zagovara primjenu geoinženjeringa i u njemu vidi spas za naš planet i drugu koja izražava zabrinutost da geoinženjering šteti planetu, ali i našem zdravlju, pa se protivi njegovoj primjeni.

Što je geoinženjering

„Geoinženjering ili klimatski inženjering je niz namjernih i velikih zahvata u Zemljin klimatski sustav s ciljem smanjenja globalnog zatopljenja i promjene klimatskih prilika. Obuhvaća namjernu promjenu klime pomoću tehnologije.“ (wikipedia.hr)

Jedna od prvih asocijacija na spomen geoinženjeringa zacijelo su tzv. kemotragovi (eng. *chemtrails*) koji ostaju na nebu nakon preleta pojedinih zrakoplova (slika 1.). Kad se pažljivije gleda, vidi se da ta masa, za razliku od običnih kondenzacijskih avionskih tragova (eng. *contrails*) ne nestaje, nego se razvlači po nebu i stvara bijelosivi sloj (slika 2.). Prisustvo te strane tvari na nebu, osim što mijenja njegovu boju, ponekad pokrene vjetar, ponekad se sve umiri i postane zagušljivo, a dugotrajnijim promatranjem može se prepoznati da se ta masa nakon nekog vremena grupira u oblake, ponekad i vrlo neobičnog oblika. Prisutnost te tvari na nebu i njezin utjecaj na izgled neba mogu se najlakše uočiti kad je Sunce „nisko“, tj. pri njegovu izlasku ili zalasku (slika 3.).

Slika 1. Nebo iznad Zagreba, 22. ožujka 2019. u 10:43 sati

Slika 2. Nebo iznad Zagreba, 22. ožujka 2019. u 15:55 sati

Slika 3. Nebo iznad Zagreba, 30. ožujka 2019. u 5:54 sati

Uz geoinženjering se povezuje i HAARP (eng. *High-frequency Active Auroral Research Project*). Tu se radi o primjeni elektromagnetskog zračenja kojim se pomoću antenskih sustava energija odašilje u atmosferu da bi se kontrolirale vremenske prilike i mijenjala fizikalna svojstva atmosfere, uključujući ionosferu (vanjski sloj atmosfere).

Primjer antenskog sustava koji se u tu svrhu koristi prikazan je slikom 4. Prema navodima iz članka, odakle je preuzeta, fotografija je snimljena na Aljasci u blizini sela Gakone.

Slika 4. Antenski sustav za potrebe HAARP-a

Izvor: <https://www.voanews.com/silicon-valley-technology/haarp-scientists-push-funding-facility-alaska>

Ovdje u igru ulaze i elektromagnetski valovi ekstremno niskih frekvencija – ELF (eng. *Extra Low Frequencies*) koji se pri tome stvaraju i koji se smatraju izrazito štetnima za zdravlje.

Nisu sve aktivnosti koje se ubrajaju u domenu geoinženjeringa prepoznatljive na prvi pogled i nije sve vidljivo prostim okom. Da bi se povezali događaji i temeljitije sagledali učinci geoinženjeringa, treba uzeti u obzir dulje razdoblje. Pažljivim promatranjem događanja u okolišu može se prepoznati da razvoj događaja niti na nebu niti na zemlji nije prirodan.

Koncept geoinženjeringa

Ideja da se ovlada vremenom nije nova, no tek je razvoj znanosti i tehnologije omogućio značajan iskorak.

Kad govorimo o geoinženjeringu, svakako treba istaknuti dokument „*Weather as a Force Multiplier: Owning the Weather in 2025*“ (*Vrijeme kao multiplikator moći: Posjedovati vrijeme u 2025.*).

Dokument je istraživačke naravi, izrađen je za potrebe američke vojske, datira iz 1996. godine i može se pronaći na Internetu. Ja sam ga u siječnju 2017. preuzeo s adrese <http://csat.au.af.mil/2025/volume3/vol3ch15.pdf>.

Prema dokumentu, učinci geoinženjeringa mogu ići u dva smjera. Jedan je ometanje protivničkih snaga, a drugi stvaranje prednosti vlastitim ili savezničkim snagama. Protivnika se, npr., može ometati tako da se na njegovom području pojačaju oborine koje će mu otežati komunikaciju, smanjiti učinkovitost, narušiti moral. Poželjno može biti proizvesti dugotrajnu snažnu oluju koja će onemogućiti njegovo djelovanje. Ako se, pak, dugotrajno spriječe oborine, protivnik može ostati bez pitke vode, a kao posljedica suše, i bez hrane. Može se na njegovom području spriječiti ili proizvesti magla, što se, također, može odraziti na njegove taktičko-manevarske sposobnosti. Što se aktivnosti u prostoru (svemiru) tiče, mogu se narušiti ili onemogućiti komunikacija, funkcioniranje radara i sl. S druge strane, vlastitim vojnim snagama na terenu može se pogodovati istim ili sličnim mjerama, onako kako i kada njima odgovara.

Od tehnologija, u dokumentu se spominju mikrovalovi, laseri, nanotehnologija... Od tehnika, navedeni su zagrijavanje i električno nabijanje atmosfere, stvaranje munja, stvaranje vertikalnih oblaka, dodavanje energije u prostor u pravo vrijeme i na pravo mjesto, poticanje nestabilnosti atmosfere, utjecaj na ionosferu i njena svojstva, stvaranje umjetne ionosfere...

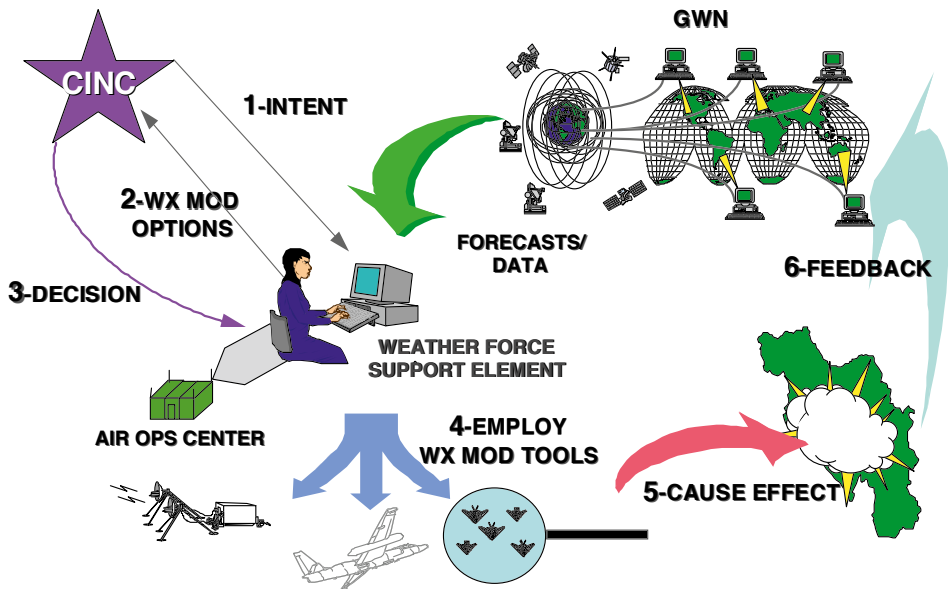
Među razloge provedbe geoinženjeringa ubrajaju se vojni, ekonomski, politički...

U vojnom pogledu, naročita se važnost pridaje komunikacijskim svojstvima atmosfere i mogućnostima utjecaja na njih. Specifična uloga u svemu pridaje se ionosferi, a uz postupke kao što su promatranje i proučavanje, modeliranje, predviđanje događaja, u igri je i aktivna modifikacija atmosfere.

Kako je dokumentom navedeno, pristup utjecaju na vrijeme može biti takav da se oslabe ili intenziviraju prirodni procesi u atmosferi, ali može biti i takav da se stvori potpuno nova vremenska situacija izvan prirodnih događanja. Sve ove projekcije postavljene su 1996. godine s krajnjim ciljem realizacije do 2025. godine, no ne smijemo zanemariti činjenicu da su aktivnosti geoinženjeringa u raznim oblicima krenule već puno prije i da znanost brzo napreduje, pa je sasvim izgledno da danas postoje tehnologije i metode koje nadilaze okvire samog dokumenta.

Sastavni dio dokumenta je slika 5., kojom je prikazan sustav za modifikaciju vremena.

Prema slici, prostor djelovanja je cijeli naš planet (GWN), uključujući i dio svemira koji ga okružuje. Posredstvom senzora i komunikacijske opreme prikupljaju se meteorološki podaci s terena i uz pomoć računalnih sustava obrađuju u operativnom centru (Weather Force Support Element). U zapovjednom centru (CINC) razmatraju se mogućnosti utjecaja na vrijeme i donose odluke o daljnjim aktivnostima. Nakon toga aktiviraju se putem operativnog centra (Air Ops Center) sustavi za modifikaciju vremena koji uključuju opremu smještenu diljem planeta, kao i zrakoplove. Uporaba zrakoplova povezana je sa zaprašivanjem neba aerosolima (vrlo sitne čestice

Slika 5. Vojni sustav za manipulaciju vremenom

krutih ili tekućih tvari), dok stacionarna oprema emitira elektromagnetsko zračenje. Na kraju tog „lanca“ dolazi do realizacije učinka na vrijeme u određenom prostoru, nakon čega se mjere i analiziraju učinci, sagledava novonastala situacija, rade potrebne korekcije djelovanja i tu se krug zatvara.

I još nešto. Kako se navodi, dokument je istraživačke naravi, a da bi se ideja i teorija znanstveno razvili i potvrdili, potrebno je teoriju provjeriti u praksi, za početak na ograničenom području, a potom i globalno.

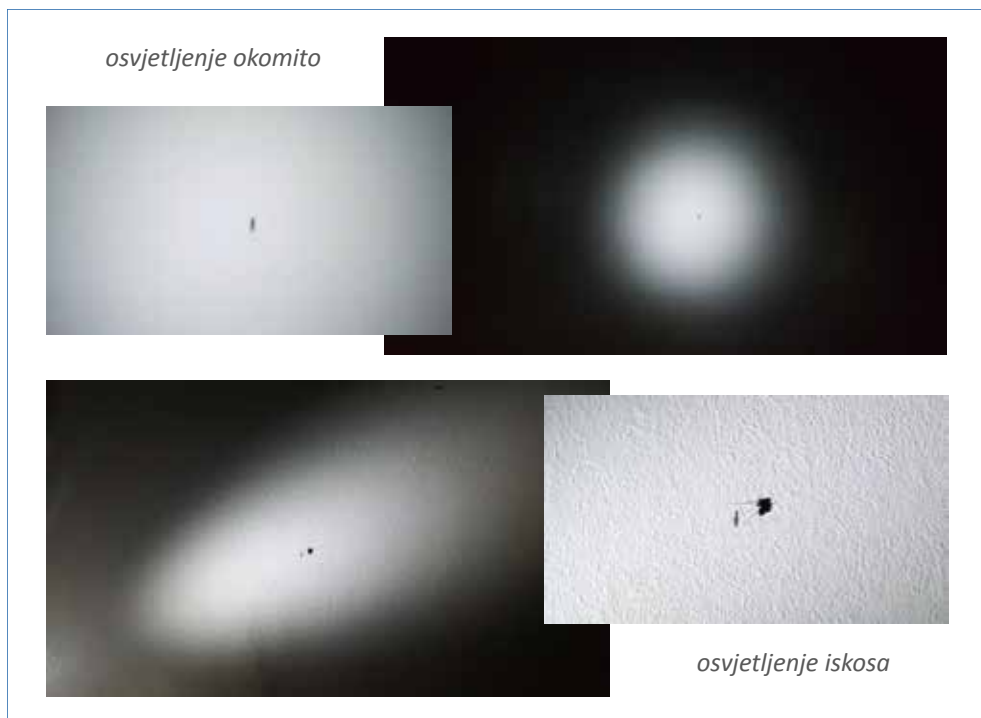
Prepoznavanje geoinženjeringa

Da rezultati opažanja mogu ovisiti o pojedinim parametrima i da je problem dobro proučiti iz različitih perspektiva, vidi se dobro iz primjera predstavljenog slikom 6.

Elementi uključeni u ovo razmatranje su zid, komarac na zidu, izvor svjetla i opažач (fotoaparati).

U prvom slučaju, izvor svjetla postavljen je okomito u odnosu na zid pa je ono što vidimo samo komarac na mutnoj površini zida.

U drugom slučaju, izvor svjetla postavljen je sa strane i obasjava komarca na zidu iskosa. Sada raspoznavamo komarca, njegovu sjenu (tijelo i noge), a može se vidjeti i da je zid hrapav.

Slika 6. Različiti rezultati opažanja

Dakle, u oba slučaja radi se o istom promatraču i o istom objektu promatranja koji su zadržali svoje pozicije. Ipak, rezultati opažanja su različiti zbog toga što je promijenjen položaj izvora rasvjete, odnosno kut pod kojim se obasjava predmet opažanja.

Slično je, samo složenije, s nebom.

Što će promatrač vidjeti i kako će doživjeti prizore na nebu može ovisiti o raznim okolnostima i fizikalnim parametrima kao što su položaj Sunca, intenzitet svjetla, mjesto i kut promatranja, vrijeme promatranja...

Proširenjem saznanja o geoinženjeringu (svrha i namjena, aktivnosti, tehnike i tehnologije, opasnosti...) raste i mogućnost prepoznavanja događaja povezanih s njim.

Na sljedećim fotografijama vidi se nebo u raznim bojama – od vedrog neba, preko neba s kondenzacijskim tragom i kemotragom, pa sve do neba zasićenog tvarima koje se u atmosferu ispuštaju zaprašivanjem.

Vedro nebo

Kondenzacijski trag

Kemotrag i kondenzacijski trag

Zaprašivanje danju

Zaprašivanje noću

Zaprašivanje zimi oko podneva

Nebo nakon zaprašivanja

Nebo nakon zaprašivanja

Nebo nakon zaprašivanja

Nebo nakon zaprašivanja

Slijed slika 7.

Tokovi vode u atmosferi

Kao polazište za razmatranja o geoinženjeringu uzmimo prirodni proces u atmosferi koji nazivamo kružni tok vode.

Pod djelovanjem Sunčeve energije dolazi do zagrijavanja tla i vodenih masa, što uzrokuje isparavanje vode koja se u njima nalazi. Vodena para se potom diže uvis i nakuplja u atmosferi. Hlađenjem vodene pare dolazi do njenog zgušnjavanja i porasta specifične težine i ona, privučena gravitacijskom silom Zemlje, počne padati i završava na tlu, u rijekama, morima i oceanima, odakle je i krenula.

Vežano uz oborine još je nešto važno. Radi se o tome da su za ukapljivanje vodene pare potrebne sitne (mikroskopske) lebdeće čestice koje služe kao jezgre oko kojih se formiraju kapljice koje potom padaju na tlo. Ovaj detalj ne smijemo izgubiti iz vida kad razmatramo ulogu zapašivanja atmosfere pomoću zrakoplova koji tom prilikom za sobom ostavljaju „masne“ bijele tragove – kemotragove, koji sadrže upravo takve čestice.

Povezano s vodom i u kontekstu razmatranja današnjih uvjeta života na Zemlji, jako je zanimljiva knjiga „*Tesla – pronalazač za treći milenijum*“ Aleksandra Milinkovića iz 1998. godine, na čijim koricama piše:

„Nad našim glavama, kroz oblake, teče nekoliko reka velikih kao Amazon, promiču snopovi energije moćniji od hiljade atomskih elektrana i odvijaju se elektronske komunikacije u kojima učestvuje svaki atom ove planete. Jedino je Tesla poznao prirodu ove moći. Posle obrtnog magnetnog polja, Tesla je razvio niz pronalazaka i radio na eksperimentima kojima se mogla ukrotiti i „velika kosmička mačka“.

Ovo je knjiga o tome – njegovim ljudskim i velikim naučnim dilemama – o Teslinim projektima koji se danas zloupotrebljavaju da bi se izazvale GLOBALNE I LOKALNE KLIMATSKE PROMENE, BLOKADA ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA ILI PROMENE NAŠEG PONAŠANJA I MENTALNOG STANJA.“

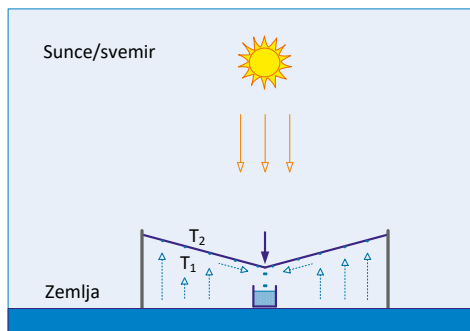
Kako zarobiti vodu

Pođemo li od „tropskih“ sparina koje su zadnjih godina kod nas postale uobičajena pojava, te od mogućnosti manipulacije oborinama i vlagom u zraku, napravimo usporedbu i potražimo fizikalno objašnjenje za neka događanja u prirodi.

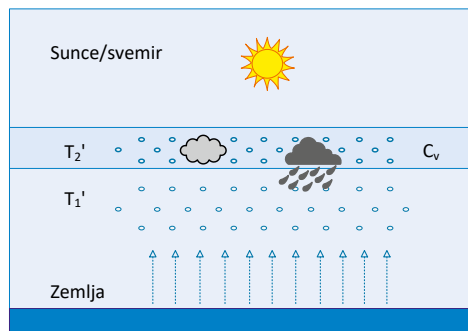
Jednostavan način na koji u prirodi možemo priskrbiti vodu jest da imamo nekoliko kvadratnih metara vodonepropusnog materijala, npr. najlona, jedan kamenčić i posudu u koju ćemo skupljati vodu (slika 8.).

Princip je ovakav: ispod najlona, pod utjecajem sunca i topline voda isparava i vodena para se diže uvis. Nakon što naiđe na prepreku, tj. najlon, vodena para

se kondenzira na njemu, a potom, pod utjecajem sile Zemljine teže, putuje prema najnižoj točki koju stvorimo pomoću utega (kamena). Nakon što ne može dalje i pod pritiskom drugih kapi koje polako pristižu, voda kapa i skuplja se u posudi koju smo stavili na mjesto ispod utega.

Slika 8. Voda u čaši

Slika 9. Voda u atmosferi

Slično je i u atmosferi (slika 9.). I tu sunce ima ulogu pokretača vodene pare koja se pritom diže uvis. Ondje se na određenoj visini vodena para zadržava, a potom, nakon što se za to stvore uvjeti, dolazi do promjene agregatnog stanja i nastanka oborina.

Svojstvo atmosfere da u sebe primi određenu količinu vlage nazovimo vodenim kapacitetom atmosfere (u nekom njenom volumenu) i možemo ga označiti s C_v . U svemu je ključno to da atmosfera, što je toplija, može primiti i u sebi zadržati više vodene pare ($C_v T$), prije nego se ona kondenzira i počne padati na tlo.

S obzirom da se na razne (umjetne) načine može utjecati na neke prirodne parametre o kojima ovisi vodeni kapacitet atmosfere, postaje u većoj ili manjoj mjeri moguće utjecati na mjesto i vrijeme, kada će se i koliko intenzivno početi stvarati oborine i u kojem obliku će one potom pasti na tlo.

Kemotragovi sadrže sitne čestice metala (aluminij, stroncij...). Zbog svojih fizikalnih svojstava, naročito u kombinaciji s mikrovalovima, metali mogu postati pogodni za podizanje temperature u atmosferi. Sve postaje jasnije, podsjetimo li se preporuke da metalnu posudu ne koristimo u mikrovalnoj pećnici.

Uz toplinu, aluminij je dobar vodič elektriciteta, pa u atmosferi stvara pogodne uvjete za nastanak električnih pražnjenja (munja). Električnim pražnjenjem mijenja se tlak okolnog zraka. Prvo nastupa eksplozivno širenje ioniziranog i ugrijanog zraka, a odmah potom implozija (naglo smanjenje obujma tijela zbog gubljenja unutrašnjeg tlaka, obično praćeno praskom) i naglo ohlađivanje. Time se stvaraju uvjeti za kondenzaciju vodene pare u atmosferi i, u konačnici, oborine.

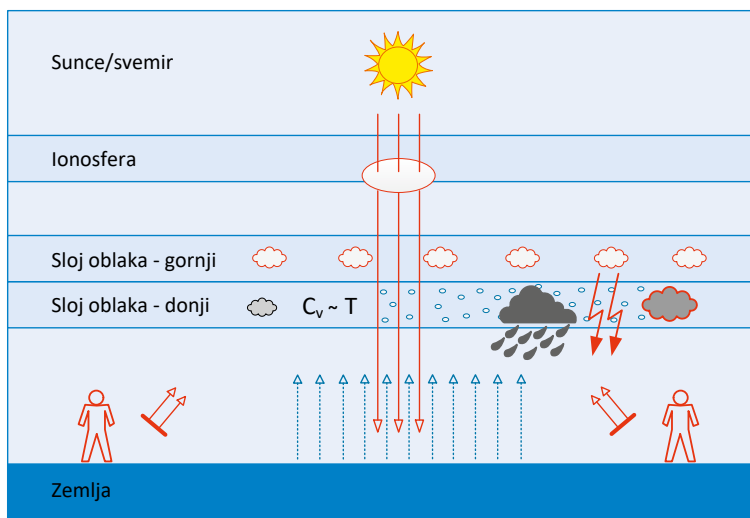
Prirodni okidač za oborine su hladne zračne/vodene mase koje u to područje pristižu iz drugih dijelova atmosfere s nižom temperaturom i hlade vodenom parom zasićen zrak.

Da bi se iskoristile i učinkovito kombinirale navedene mogućnosti, važne su informacije s terena i dobro planiranje. U današnje vrijeme radara, satelita, kvalitetnih senzora, visokopropusnih komunikacijskih kanala te snažne i brze računalne opreme to ne predstavlja problem i izvedivo je u stvarnom vremenu.

Slika 10. Nebo iznad Zagreba, 26. rujna 2019. u 14:12 sati

Na nebu se vrlo često mogu uočiti dva sloja oblaka (slika 10.) koji putuju u različitim smjerovima i koji, barem što se vremenskih uvjeta tiče, nisu bez utjecaja jedan na drugog. Dodamo li svemu navedenom još i ionosferu i njena svojstva te mikrovalove, kojima se s tla može utjecati na atmosferu, dobivamo čitavu lepezu mogućnosti upravljanja vremenom i klimom.

Slika 11. Atmosfera – više aspekata

O poveznici između munja i oborina već je bilo riječi, a prisutnost metala u atmosferi, npr. aluminij, sa svojom dobrom električnom vodljivošću, visokim specifičnim toplinskim kapacitetom i nekim drugim specifičnim svojstvima, dodatno otvara prostor za manipulaciju vremenom.

Povucimo još paralelu između primjera s najlonom na tlu i procesa u atmosferi. Zamislimo li situacije u kojima, u jednom slučaju, udarimo štapom po orošenom najlonu, a u drugom stvorimo munje u vlagom zasićenoj atmosferi, u prvom slučaju dobijemo stresanje kapljica vode s najlona po površini ispod njega, a u drugom obilni pljusak, u ekstremnoj varijanti i poplave, na određenom području.

Kako stvoriti uragan

Netko može doći na ideju stvoriti uragan. Odgovor na pitanje, da li je to moguće i kako to postići, potražimo u sljedećem razmatranju.

Krenimo, za početak, od sudopera napunjenog vodom i s čepom u otvoru na dnu sudopera. U tom slučaju imamo stabilno i mirno početno stanje i ništa se ne događa. Međutim, izvadimo li čep, pod djelovanjem gravitacijske sile doći će do istjecanja vode iz sudopera. Prva će isteći voda bliža otvoru, a ostatak vode će se, istovremeno, polako početi približavati otvoru. Kako se voda približava otvoru, dobiva na brzini i stvara se vrtlog koji jača i koji će se zadržati sve dok sva voda ne isteče iz sudopera.

Prebacimo se sada iz sudopera u atmosferu. Fizikalno gledano, događa se isto, samo što u atmosferi, umjesto tekuće vode, imamo vodenu paru na koju istovremeno s gravitacijskom silom djeluje sila uzgona koju svojom energijom stvara Sunce. Nakon što se zagrijavanjem zraka na površini Zemlje, a potom i njegovim podizanjem uvis, oslobodi prostor, na to mjesto pod utjecajem razlike tlakova premješta se okolna zračna masa, a potom slijedi isti učinak koji smo već opisali kod sudopera – stvara se vrtlog koji pod utjecajem energije uzgona i nekih drugih zakonitosti ubrzava i poprima veliku brzinu, a time i razornu snagu. Jedina razlika je u tome da se kod sudopera događa ponor, a u atmosferi uzgon vode, tj. vodene pare.

Da bi nastao uragan, potrebne su neke fizikalne pretpostavke, ali nakon što se one ostvare, dovoljan je i manji poticaj koji će u pogodnim okolnostima djelovati na atmosferu i pokrenuti zračne mase i sve će na kraju rezultirati pojavom koju nazivamo uragan. Taj poticaj mora biti lokalnog karaktera, kao što je i otvor na sudoperu, i mora se dovesti dovoljna količina energije koja će zagrijati zrak na tom uskom prostoru. Uz pretpostavku da na ciljano mjesto na Zemljinoj površini možemo dovesti dodatnu energiju, tada raste i vjerojatnost da se na tom mjestu stvori sila uzgona i to mjesto postaje ishodište uragana.

Da bi se utjecalo na vrijeme i da bi se postigli željeni učinci, potrebna je energija kojom će se stvoriti razlika u temperaturi, tj. svojevrsan temperaturni napon (nema niti električne struje bez električnog napona). Da bismo taj temperaturni napon

održavali, moramo u atmosferu neprekidno dovoditi novu energiju. Za to je potrebna velika količina energije koja se može dobiti od Sunca.

Do nestabilnosti u atmosferi dolazi zbog (stalnog) dovođenja energije u atmosferu, a do njenog (globalnog) zagrijavanja dolazi zato jer energija ostaje u njoj – raspoređuje se u njoj i akumulira se. Sve to vodi dizanju temperature na globalnoj razini i to bismo mogli dovesti u vezu s globalnim zatopljenjem, koje je samo jedna od sastavnica događanja koja zajedničkim imenom zovemo klimatske promjene.

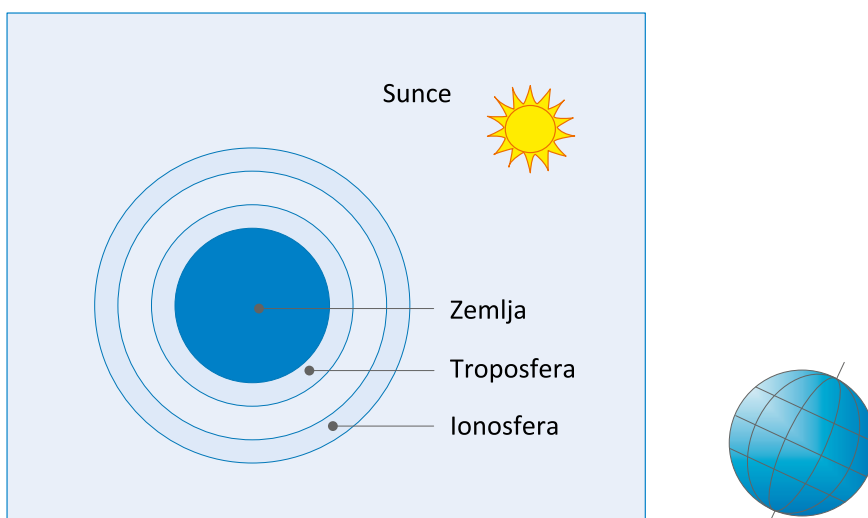
Kako upravljati klimom

Jedan od temeljnih parametara o kojem ovisi razvoj događaja u atmosferi jest temperatura. Netko može poželjeti da je, iz nekog razloga, negdje toplije ili hladnije, negoli je prirodno.

Drugi takav parametar je tlak zraka. O tlaku zraka, tj. o razlici tlakova, ovisi u kojem smjeru će se kretati zračne mase.

Još jedan bitan parametar je vlažnost zraka. O svemu tome ovisi da li će se stvoriti preduvjeti za stvaranje oblaka iz kojih će poslije voda u nekom od agregatnih stanja pasti na zemlju.

Zanimljivi mogu biti i ukupna količina oborina, kao i intenzitet kojim će padati, a uz sve to bitni su i prostor i vrijeme kao odrednice, gdje i kada će se nešto od svega navedenog dogoditi.

Slika 12. Zemlja i njezini omotači

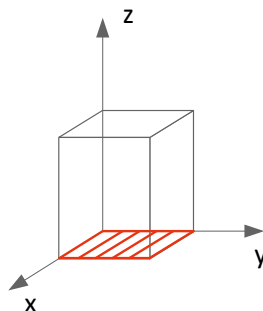
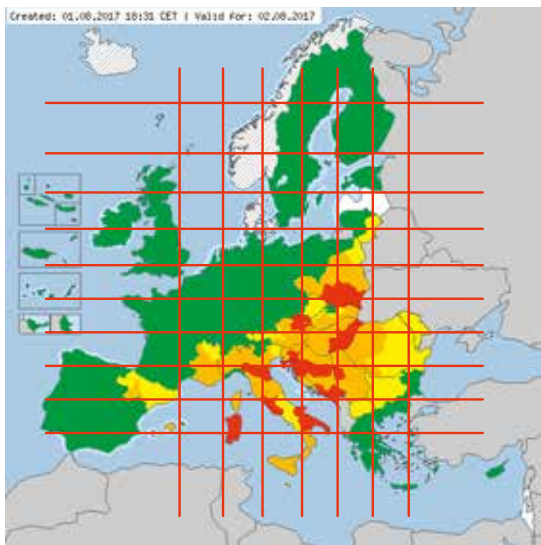
Da bismo imali uvid u vrijednosti veličina koje odražavaju trenutno stanje u atmosferi, ali i koje nagovještavaju kakav bi mogao biti daljnji razvoj događaja, moramo promatrati prirodu i pratiti procese u njoj. To znači da moramo provoditi mjerenja, prikupljati podatke u bazu podataka, a potom ih analizirati i procesirati. Na temelju toga donosi se odluka gdje i kako treba djelovati da bi se postigli željeni učinci.

Sistematizirano, to izgleda ovako:

1. rasterizirati područje djelovanja (što je raster finiji, to će mogućnost djelovanja biti preciznija)
2. postaviti senzore i mjernu opremu i umrežiti ih s centralnim sustavom (mjerna i komunikacijska infrastruktura)
3. prikupljati podatke i obrađivati informacije u stvarnom vremenu (baza podataka i aplikativni sustav)
4. donijeti odluku o modifikaciji vremena (centar upravljanja)
5. aktivirati instaliranu opremu i mehanizme utjecaja na vrijeme (tehnika, kadrovi, procedure)
6. pratiti učinak i, prema potrebi, raditi korekcije.

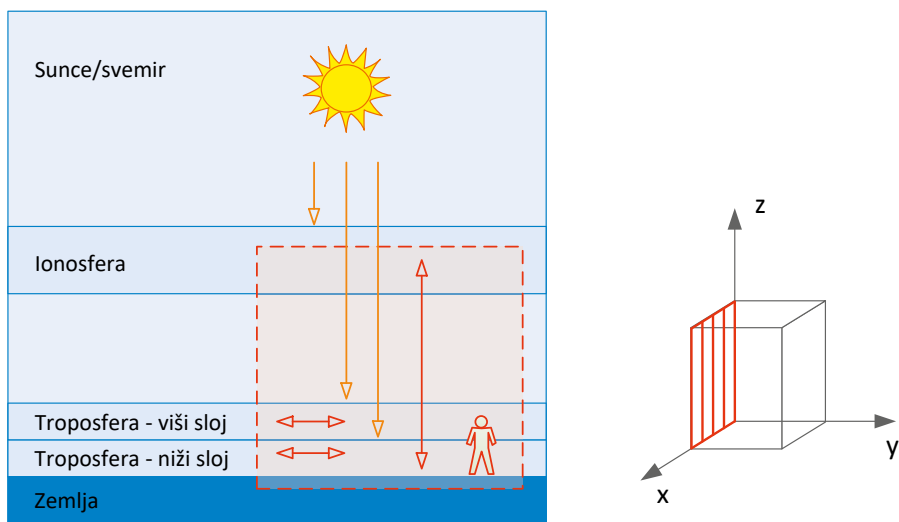
Osnovna ideja od koje sve kreće jest djelovati u prostoru vodoravno i okomito, a do željenih rezultata dolazi se kombinacijom ovih dvaju načina.

Za ilustraciju kako bi to izgledalo u praksi, u vodoravnoj ravnini, poslužimo se crtežom (slika 75.) preuzetom s „meteoalarm.eu“ web mjesta kojem smo dodali raster čije se ključne točke, npr., mogu nalaziti u sjecištima međusobno okomitih pravaca (slika 13.).

Slika 13. Površina Zemlje – primjer rastera u vodoravnoj ravnini

Kod okomitog praćenja i djelovanja na atmosferu treba uzeti u obzir Sunce te odgovarajuće slojeve atmosfere.

Slika 14. Zemljina atmosfera – presjek u okomitoj ravnini

Neki od čimbenika koji mogu utjecati na klimu i klimatske promjene su:

- Sunce
- kemijski reagensi (iz kemetragova)
- elektromagnetsko zračenje (mikrovalovi)
- čovjek i njegove svakodnevne aktivnosti.

Kao polazište može se uzeti:

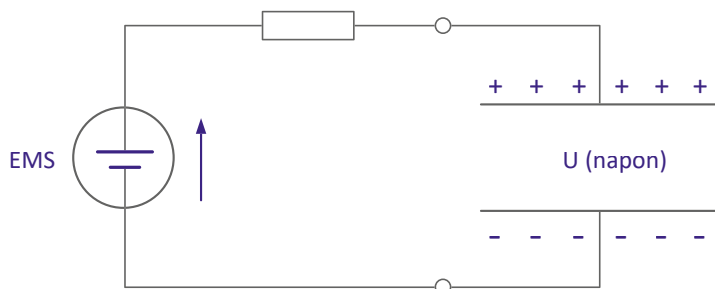
- vodeni kapacitet atmosfere to je veći što je njena temperatura viša i obratno
- kad zahladi, vodena para se (ubrzano) kondenzira i pada na tlo
- munje su okidači za oborine
- jednim dijelom/slojem atmosfere može se djelovati na druge.

Što je više čimbenika i prirodnih zakonitosti kojima se vlada prisutno, to su mogućnosti upravljanja klimom brojnije i preciznost djelovanja veća.

Od teorije do prakse

Jednostavan i prikladan model kojim si možemo približiti kako to s oborinama djeluje nalazimo kod kondenzatora u elektrotehnici.

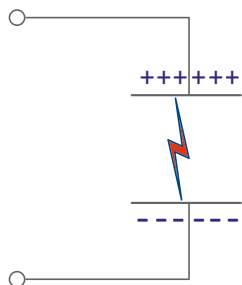
Sposobnost nekog električnog vodiča da na sebe primi određenu količinu električnosti (električnog naboja) kod određenog električnog napona naziva se električni kapacitet. Električni kapacitet ovisi o nekoliko parametara: površini ploha, udaljenosti između ploha i o vrsti tvari koja se nalazi između njih.

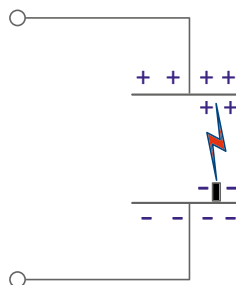
Slika 15. Strujni krug s kondenzatorom

Uzmimo, kao primjer, pločasti električni kondenzator (slika 15.) koji je oblikom ujedno i najslabiji uvjetima u atmosferi. Pod djelovanjem elektromotorne sile (EMS) nabijaju se stijenke kondenzatora sve dok se napon na njemu ne izjednači s naponom izvora. Međutim, ako napon na kondenzatoru preraste vrijednost za koju je predviđen, doći će do električnog proboja i njegovog naglog pražnjenja i, najvjerojatnije, oštećenja samog kondenzatora.

Takav razvoj događaja može se postići i smanjivanjem kapaciteta električki nabijenog kondenzatora (npr. smanjivanjem površine njegovih ploha), sve do trenutka kada napon, uz nepromijenjenu količinu naboja, ne dosegne probojnu vrijednost (slika 16.).

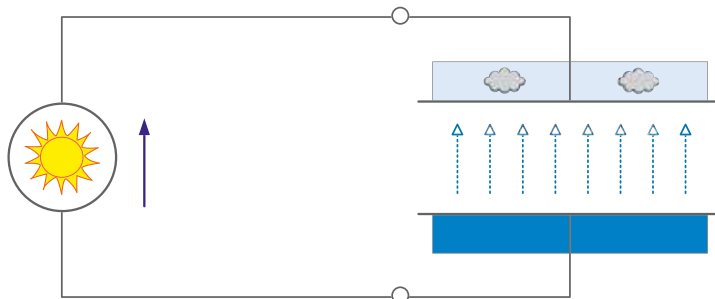

Slika 16. Nabijeni kondenzator sa smanjenom površinom/kapacitetom

Slika 17. Kondenzator smanjene površine s vodljivim dodatkom

Još jedan slučaj bit će nam jako zanimljiv u razmatranjima o vremenu. Promijenimo li strukturu kondenzatora tako da na jednu njegovu stijenku dodamo malo vodljivog materijala, posljedica toga bit će da će na tom mjestu, već pri manjem naponu, zbog stvaranja jačeg električnog polja, lakše doći do električnog proboja (slika 17.).

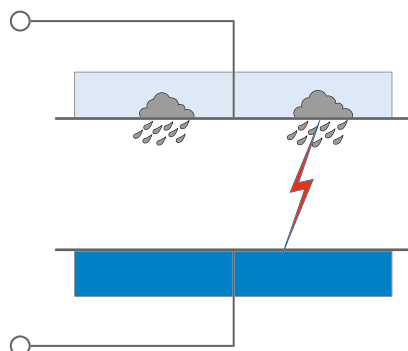

Slika 18. Model toka vode (isparavanje) po uzoru na električni kondenzator

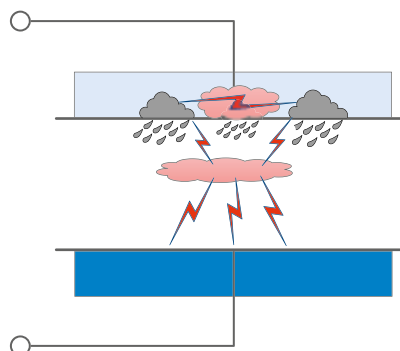
Prebacimo se sada u domenu vremenskih (ne)prilika. U ovom slučaju Sunce ima ulogu pokretačke sile koja s površine tla ili s vodene površine diže u zrak vodenu paru (slika 18.). Ovisno o prisutnim fizikalnim parametrima, atmosfera može primiti više ili manje vodene pare, prije nego se ona počne zgušnjavati, nakon čega više ne može ostati u zraku, pa počinje padati.

Kod električnog kondenzatora pokazali smo da za određenu količinu naboja, nakon što se promijene uvjeti i poveća električni napon, dolazi u jednom trenutku do proboja i elektricitet kreće (najkraćim putem / putem najmanjeg otpora) od jednog pola kondenzatora prema drugom.

Kad je riječ o vodenoj pari i vodi, za jednaku količinu vodene pare, kada dođe do snižavanja temperature, doći će u jednom trenutku također do „proboja“ i voda će početi padati prema tlu. Što je promjena temperature veća, tj. hlađenje naglije, to će se vodena masa brže zgušnjavati i snažnije i obilnije (kiša, snijeg, led) padati na tlo.

Slika 19. Oblaci, oborine i munje

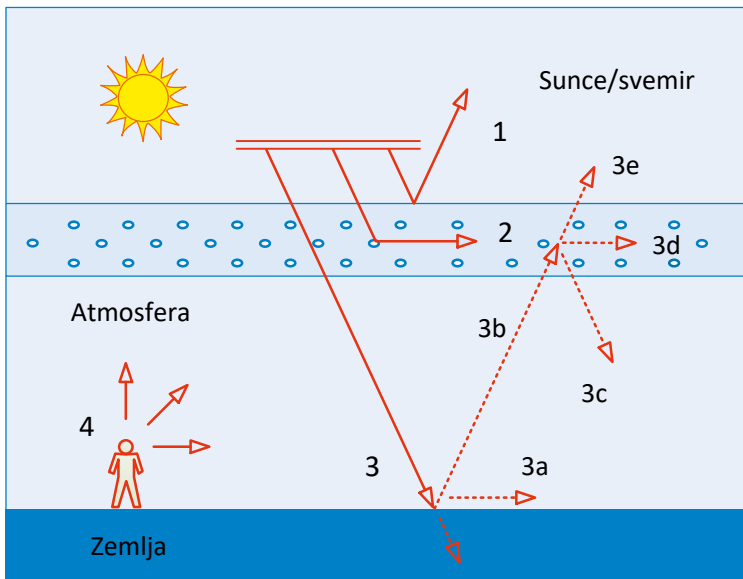
Slika 20. Čestice metala u atmosferi

Da upotpunimo usporedbu, recimo još da pandom vodljivom dodatku na kondenzatoru čine u atmosferi „vodljivi“ oblaci s „visokom“ koncentracijom metala, čija prisutnost u atmosferi olakšava električni proboj, tj. pojavu munja (slika 20.).

Usmjerimo li pozornost na vertikalne oblake, vidimo da njihova uloga postaje slična ulozi gromobrana koji „privlači“ munje. A posljedice pojave munja mogu biti raznovrsne – mogu potaknuti i/ili pojačati oborine, u vrućim i sušnim razdobljima lako postanu okidači za požare, sve češće se može čuti da je netko stradao od udara groma...

Energija u atmosferi

Više je događaja koji su me potaknuli da napravim razmatranje koje se odnosi na elektromagnetsko zračenje koje sa Sunca pristiže na Zemlju.

Slika 21. Energija u atmosferi

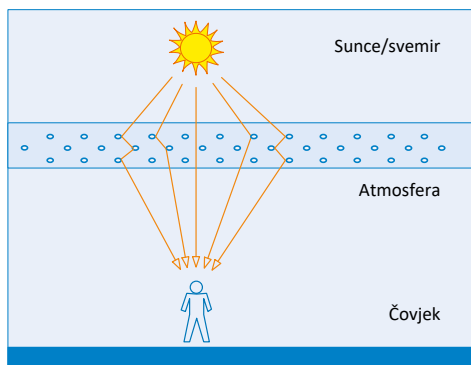
Kao što je prikazano slikom 21., postoje tri moguća razvoja događaja u vezi sa Sunčevom energijom prilikom nailaska na atmosferu. To su:

- 1) refleksija (natrag u svemir)
- 2) apsorpcija (raspršivanje u atmosferi)
- 3) propuštanje (na površinu Zemlje).

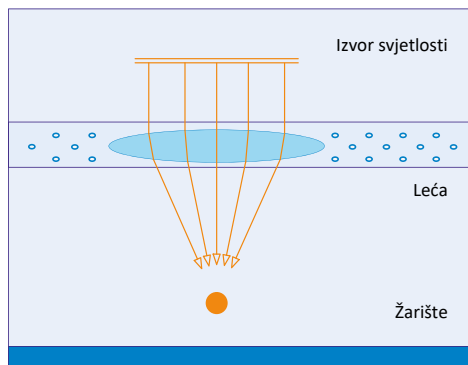
Dakle, dio Sunčeva zračenja se reflektira natrag u Svemir (1) i ne zagrijava Zemlju. Dio zračenja se raspršuje u atmosferi (2) zbog čega njena temperatura dodatno raste. Dio zračenja koje nađe put do površine Zemlje (3) će se dijelom zadržati u i

pri tlu (3a), a dio će se reflektirati prema gore (3b) i priča se, na neki način, ponavlja – dio tog zračenja će se od oblaka reflektirati natrag na Zemljinu površinu (3c), dio će se u njima apsorbirati (3d), a dio će pronaći put dalje u svemir (3e).

Također, tu je i energija koja se u atmosferu oslobađa uslijed svakodnevnih ljudskih aktivnosti (4).

Slika 22. Doživljaj sunca u atmosferi

Slika 23. Učinak konkavne leće

Vezano uz energiju u atmosferi i kemotragove, iznio bih sada još jedno zapažanje (slike 22. i 23.).

Fizikalno gledano, stječe se dojam da je sumarni učinak na čovjeka i sve ostalo što se nalazi na Zemljinoj površini takav da čestice metala u atmosferi uslijed brojnih refleksija stvaraju konkavnu leću kroz koju do nas dolazi uvećana količina Sunčevog elektromagnetskog zračenja (ne samo vidljivog dijela spektra – svjetlosti). A pomoću takve leće možemo u njenom žarištu uz pomoć sunca zapaliti vatru.

Nadalje, treba imati u vidu da se to odnosi na cijeli prostor zahvaćen zapašivanjem, pa se nameću dva scenarija.

Jedan je da na Zemljinu površinu pristiže uvijek nova (umjetno) uvećana količina energije sa Sunca, što upućuje na to da učinak staklenika, koji se spominje u tom kontekstu, nije jedini i isključivi krivac za globalno zatopljenje i klimatske promjene.

Drugi je da „oblaci“ nastali zapašivanjem reflektiraju dio energije (slika 21./3b) natrag na Zemljinu površinu (slika 21./3c). To bi trebalo značiti da tvari dospjele u atmosferu zapašivanjem pomoću zrakoplova pojačavaju učinak staklenika.

Niti jedan od ovih dvaju scenarija ne govori u prilog zapašivanja neba kao zaštiti od klimatskih promjena, tj. globalnog zatopljenja.

Znakovit prizor snimio sam 9. studenog 2015. godine ujutro, kad je Sunce još bilo nisko, a nebom se „razlila“ svjetlost (slika 24.). Sličan efekt prisutan je i na slici 25.

*Slika 24. Nebo iznad Zagreba,
9. 11. 2015. u 07:04 sati*

*Slika 25. Nebo iznad Zagreba,
23. 11. 2016. u 10:20 sati*

U oba slučaja vidljivo je da se kemotragovi ponašaju prije kao vodič svjetlosti, nego kao njen reflektor.

The HAARP Report

Ponovimo, poticaj na aktivnosti u okviru geoinženjeringa kreće od želje da se utječe na vrijeme i vremenske prilike.

Naš planet je sustav koji ima vlastite procese. Za bilo koju promjenu koja nije rezultat prirodnih događanja moramo uložiti energiju, jer bez energije nema promjene. Budući da se radi o velikom sustavu u kojem se događaju snažne promjene, za prepoznatljivu kontroliranu promjenu moramo angažirati i velike količine energije. Znamo da je Sunce pokretač svih procesa na Zemlji, uključujući klimatske procese. Kad je već tako, logično je kao izvor energije za utjecaj na klimu odabrati upravo njega.

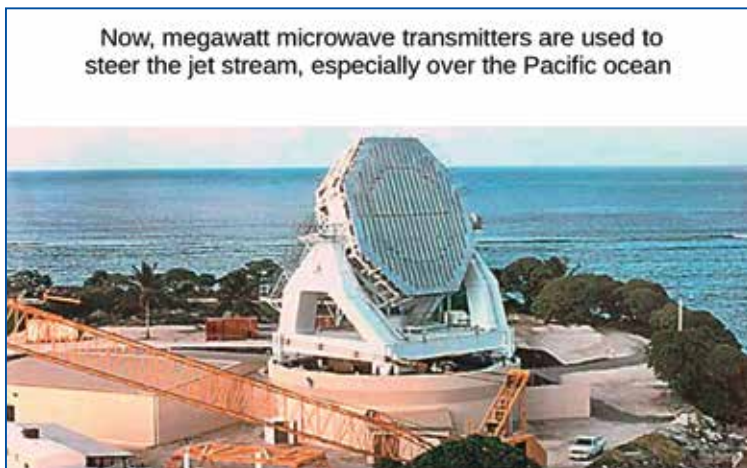
Ovim i ovakvim pristupom manipulaciji vremenom i klimom bavi se *The HAARP Report* u video materijalu „*BEST SCIENCE – Real Purpose of Chemtrails, Ozone Layer Destroyed*“, koji sam sredinom listopada 2018. godine pronašao na adresi https://www.youtube.com/watch?v=RzsM7H_L6Fk&t=3s.

U njemu istraživač i autor (*The HAARP Report*) iznosi u obliku prezentacije pojedine aspekte geoinženjeringa, poziva se na znanstveno utemeljene materijale, a ključne teme kojima se bavi jesu:

- zaprašivanje neba pojedinim metalima
- termički utjecaj na ionosferu i ionizacija D-sloja
- promjene na ozonskom sloju – ozonske rupe i oštećenje.

Slike 26. i 27. preuzete su iz videomaterijala.

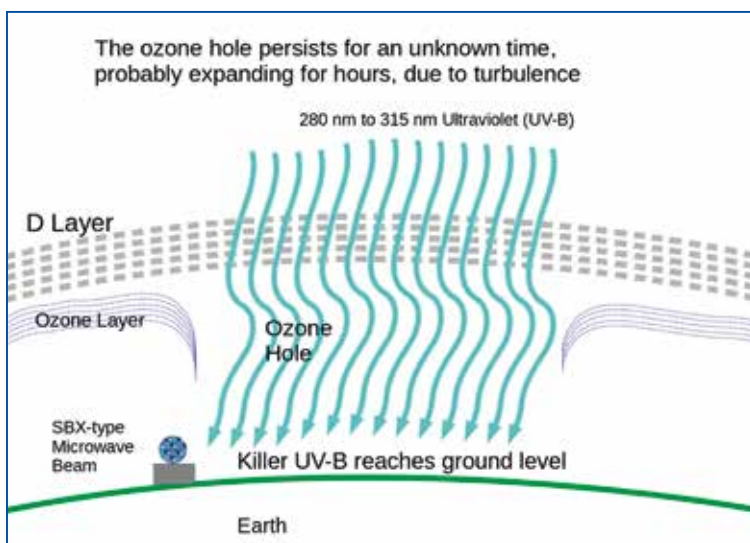
Slika 26. predstavlja odašiljač elektromagnetskog zračenja, koje se, kako je navedeno, koristi u svrhu umjetnog zagrijavanja atmosfere.

Slika 26. Mikrovalni odašiljač velike snage [MW]

Upustimo se sada u analizu utemeljenu na materijalima iz prezentacije (slika 27.) koja uključuje sljedeće korake i aspekte manipulacije ionosferom:

- zagrijavanje i dodatna ionizacija ionosfere
- utjecaj ionosfere na ozonski sloj
- propuštanje dodatne energije u atmosferu i na Zemljinu površinu.

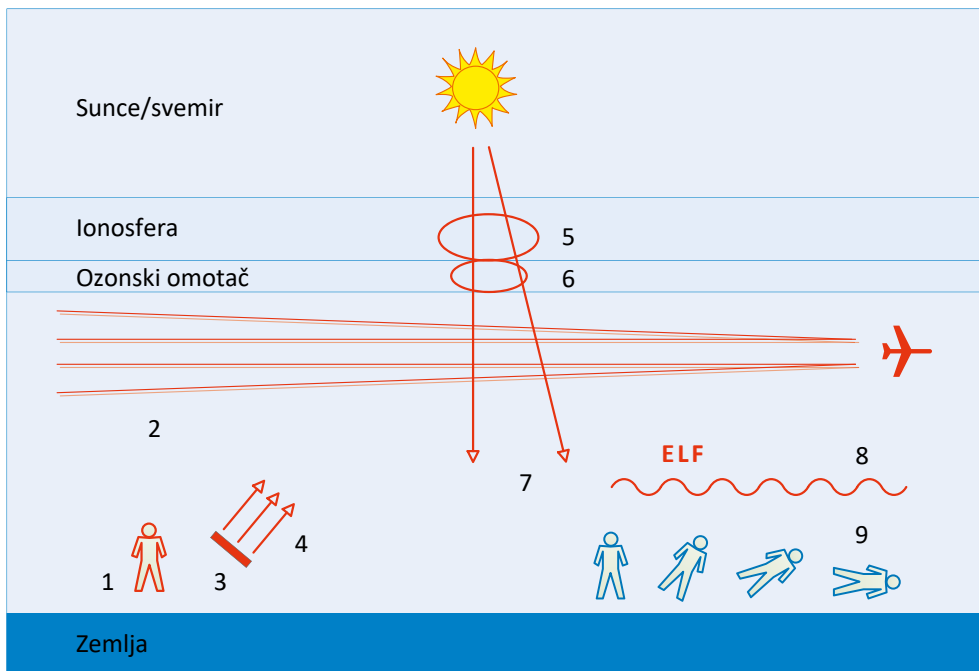
Slika 27. Ionosfera (D-sloj) i ozonski sloj

Kao što je poznato, Zemlja ima atmosferu koja se sastoji od nekoliko slojeva. Za ovo razmatranje važni su donji sloj ionosfere (D-sloj) i ozonski sloj koji se nalazi neposredno ispod njega.

Recimo to odmah, bez ionosfere ne bi bilo života na Zemlji, bar ne u ovom obliku. Ona sprječava da svo Sunčevo zračenje dopre do površine Zemlje i tako sprži živi svijet. Specifičnu zaštitnu ulogu u svemu ima i ozonski omotač koji nas štiti od dijela Sunčevog zračenja, tzv. ultraljubičastog UV-B zračenja, koje je visokoenergetsko i, u prekomjernim dozama, također štetno.

Razmatranja u prezentaciji kreću od toga da je uslijed djelovanja Sunčevog zračenja D-sloj u prirodnom stanju naelektriziran u mjeri u kojoj ne utječe štetno na ozonski sloj. Međutim, ako se D-sloj (jedan njegov dio) umjetnim načinom dodatno ionizira, ispod tog mjesta ozonski sloj se stanjuje, a može nastati i otvor („ozonska rupa“). Rezultat toga je više propuštenog UV-B zračenja na Zemljinu površinu.

Što je „rupa“ veća i što dulje traje, to će na tom mjestu doći do propuštanja veće količine Sunčeve energije. Što više energije dođe na površinu Zemlje, to će na tom mjestu i temperatura biti viša. Što je temperatura viša u odnosu na okolinu, to će i izazvana reakcija povezana s vremenskim prilikama biti snažnija. Što sve skupa dulje traje, to će i globalni porast temperature biti izraženiji.

Slika 28. Geoinženjering – od namjere do posljedice

Osnovna dosadašnja zapažanja, saznanja, ideje i sumnje možemo skupiti na jedno mjesto i prikazati ih slikom 28. Njome su obuhvaćeni:

- 1) osoba/osoblje koje odlučuje o provedbi geoinženjeringa
- 2) zaprašivanje atmosfere (kemetragovi)
- 3) mikrovalni odašiljač
- 4) elektromagnetsko zračenje
- 5) dio ionosfere koji se ozračuje
- 6) novostvorena rupa u ozonskom sloju
- 7) pojačano UV zračenje na površini Zemlje
- 8) ELF – elektromagnetski valovi ekstremno niskih frekvencija
- 9) posljedice provedbe geoinženjeringa – udar na klimu, tlo, biljni i životinjski svijet, ljude.

Kao što vidimo, sve kreće od namjere i odluke da se u prirodi postignu određene promjene. Da bi se pokrenule promjene, potrebna je energija. Da bi se na određenom mjestu na površini Zemlje dobila ta energija, djeluje se u atmosferi tako da se u ionosferu, na mjestu koje se nalazi na pravcu određenom Suncem i ciljanim mjestom na Zemlji, dovede pomoću mikrovalnih odašiljača energija kojom se stimulira taj dio ionosfere na ionizaciju.

Da bi se postigla što intenzivnija ionizacija, provodi se zaprašivanje stratosfere pojedinim metalima (npr. aluminij, barij, stroncij) s nižim relativnim atomskim masama (lakše se dižu uvis) i niskim ionizacijskim potencijalom (lako se ioniziraju). Ciljeli taj proces u konačnici utječe na slabljenje i proboj ozonskog sloja pa na Zemljinu površinu dopijeva više energije, čime se ugrožava život na Zemlji.

Kako je u prezentaciji navedeno, stimuliranje ionosfere na ionizaciju provodi se megavatnim mikrovalnim odašiljačima, a to otvara brojna nova pitanja.

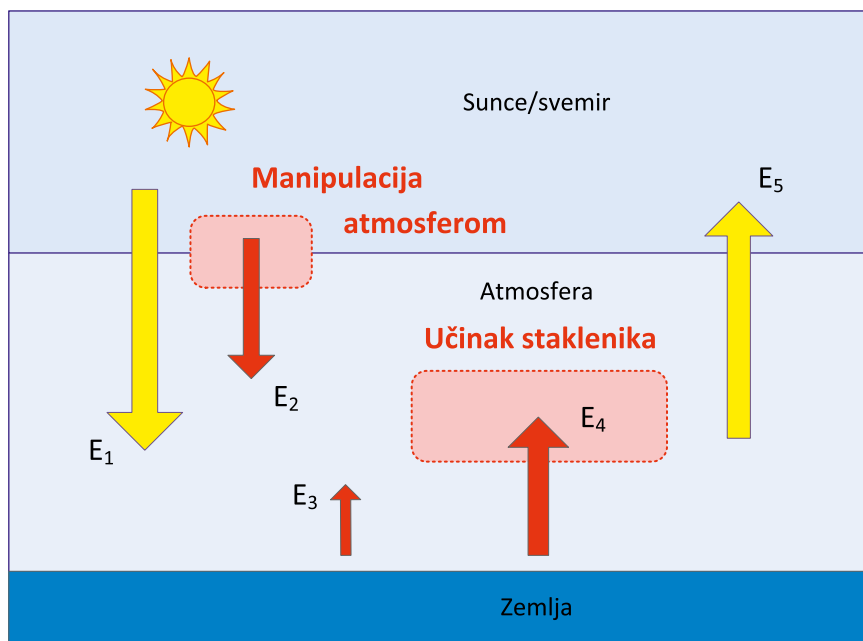
Osim što se primjenom ovakvih odašiljača grije atmosfera i oštećuje ozonski sloj, moramo se zapitati odakle tolika energija za rad tih odašiljača. Naravno, ne radi se samo o jednom odašiljaču, već oni moraju biti raspoređeni po cijelom planetu da bi se moglo djelovati globalno. Poznato je da proizvodnja električne energije povlači za sobom dodatno zagrijavanje i zagađenje planeta pa bi bilo zanimljivo znati, koliko se ukupno energije za rad tih naprava mora osigurati.

Još je nešto ovdje važno. Sve do početka pedesetih godina, poziva se autor prezentacije na znanstvene radove, D-sloj ionosfere bio je zanemarive debljine. Međutim, od početka korištenja zrakoplova s mlaznim pogonom do danas, D-sloj se znatno uvećao, a time i njegov štetan utjecaj na ozonski sloj. U današnje vrijeme, kad imamo stotine tisuća preleta zrakoplova dnevno, otvara se i prostor za manipulaciju ovim dijelom atmosfere, čime se, pak, otvara prostor za manipulaciju vremenom – temperaturom, vjetrom, oborinama...

Ako je sve ovo istinito, tada se može reći da su posljedice svih čovjekovih svakodnevnih aktivnosti po okoliš zanemarive u odnosu na učinke koji se mogu postići geoinženjeringom, a sve upućuje na to da uzrok klimatskih promjena i globalnog zatopljenja nije čovjek sa svojim svakodnevnim aktivnostima – barem ne isključivo niti dominantno.

Energetska bilanca

Nastavno na prethodna razmatranja nastao je crtež povezan s energijama i energetskim tokovima u Zemljinom sustavu (slika 29.).

Slika 29. Energetska bilanca Zemlje

Značenje:

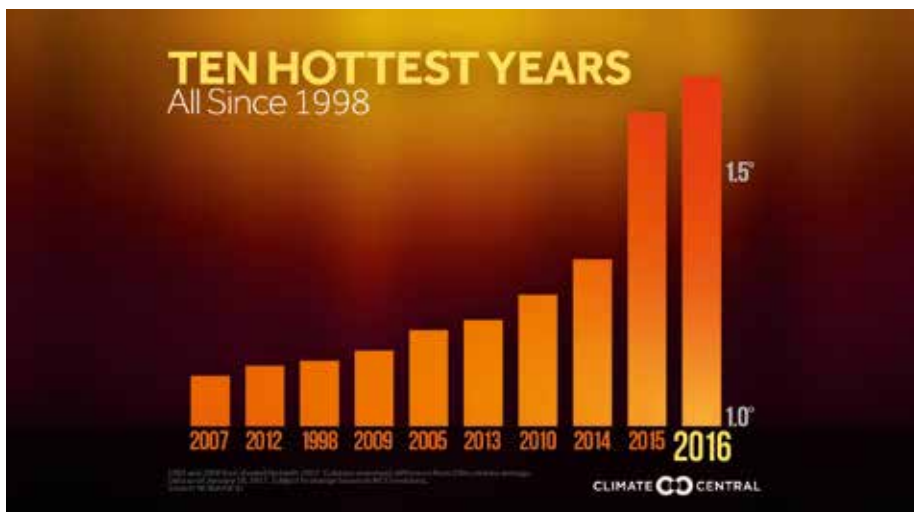
- E_1 : energija Sunca koja u izvornoj (prirodnoj) količini pristiže u atmosferu
- E_2 : dodatna energija Sunca koju se (ciljano) propušta na Zemlju
- E_3 : energija koju čovjek oslobađa u atmosferu svakodnevnim aktivnostima
- E_4 : energija koja se kao posljedica učinka staklenika zadrži u atmosferi
- E_5 : energija koja napušta Zemljin sustav (površinu Zemlje i atmosferu)

I dok je danas pozornost u pravilu usredotočena na staklenički učinak i plinove koji ga stvaraju, ne smije se isključiti mogućnost da se uzroci tako snažnim klimatskim promjenama kriju u pojačanom dotoku Sunčeve energije na Zemlju (E_2) zbog manipulacije atmosferom. A ta se energija zbog učinka staklenika također velikim dijelom zadržava u atmosferi i dodatno podiže temperaturu na Zemlji.

Još nešto govori u prilog ovakvom načinu razmišljanja, a to je neobično velika razlika između dnevnih i noćnih temperatura. Čest je slučaj da, čim sunce zađe, osjetno zahladi, što potkrepljuje činjenicu da preko dana imamo pojačan dotok Sunčeve energije na Zemljinu površinu.

Neobična nepravilnost

Tijekom 2017. godine, u okviru TV meteorološke prognoze, pojavila se grafika kojom je predstavljeno 10 najtoplijih godina otkako postoje mjerenja, sve do 2016. godine.

Slika 30. Deset najtoplijih godina u povijesti mjerenja

Izvor: <http://www.climatecentral.org/gallery/graphics/2016-was-the-hottest-year-on-record>

Meteorolog se osvrnuo na statističke podatke, a meni je crtež privukao dodatnu pozornost. Pogled mi se zadržao na diskontinuitetu temperature krivulje između 2014. i 2015. godine.

Poznate su Leibnizove definicije kontinuiteta prema kojima se u prirodi ništa ne događa skokovito.

Naime, Zemlja je velik sustav, a procesi koji se na njoj odvijaju imaju tromost (inerciju). To znači da tako nagla promjena nije moguća prirodnim putem.

I porast temperature između 2015. i 2016. godine bio je „uobičajen“, tj. u skladu s temperaturnim kretanjima u prethodnim godinama, sve do 2014. godine, pa proizlazi da se između 2014. i 2015. godine „umiješao“ neki novi proces koji je doveo do takvog skoka u porastu temperature na površini Zemlje.

Budući da se radi o značajnom porastu temperature u velikom sustavu u kratkom vremenu, znači da se mora raditi o snažnom izvoru energije.

Još se nešto moramo zapitati, a tiče se ugljikovog dioksida (CO₂).

Gledano kroz prizmu učinka staklenika, da bi se ostvario tako veliki temperaturni skok u Zemljinoj atmosferi na prijelazu iz 2014. u 2015. godinu, moralo je doći do velikog i naglog oslobađanja tog plina u atmosferu i njegovog brzog, gotovo trenutnog učinka na porast temperature.

A da bi se tako velika količina ugljikovog dioksida u tako kratkom vremenu ispuстила u atmosferu, morao se odjednom u promet uključiti jako velik broj novih automobila, biti aktiviran velik broj novih industrijskih postrojenja pogonjenih fosilnim gorivima, biti izgrađeno toliko novih kuća koje koriste „nečistu“ energiju...?!

Neobična pravilnost

Kad sam 21. siječnja 2018. posjetio web mjesto „*meteoalarm.eu*“, uočio sam neobičnu i pomalo znakovitu zanimljivost koja me potaknula da nastavim pratiti kako će se situacija razvijati (slike 31. do 33.).

Slika 31. Europa 21. 1. 2018. Slika 32. Europa 21. 2. 2018. Slika 33. Europa 21. 3. 2018.

Na prvi pogled moglo bi se pomisliti da se radi o istoj slici, no nije tako.

Slike su nastale u vremenskim razmacima od točno mjesec dana, a ističu područja za koja postoji upozorenje da je toga dana moguća temperatura osjetno niža od one koja bi bila primjerena tom dobu godine. S obzirom na to da se radi o žutoj boji, ne radi se o ekstremnim vrijednostima, no, ipak, temperatura je prepoznatljivo niža nego u okolnim područjima.

Razni aspekti mogu biti povezani s ovakvim razvojem događaja, a meni su se, prije svega, nametnula ova pitanja:

- Kako to da sam u tri posjeta web stranici, u razmaku od mjesec dana, zatekao gotovo identične uvjete u Europi, barem što se temperature tiče?
- Kako to da se „žuto područje“ u tolikoj mjeri preklapa na sve tri slike?
- Kako to da se temperaturni uvjeti gotovo u cijelosti poklapaju s državnim granicama?

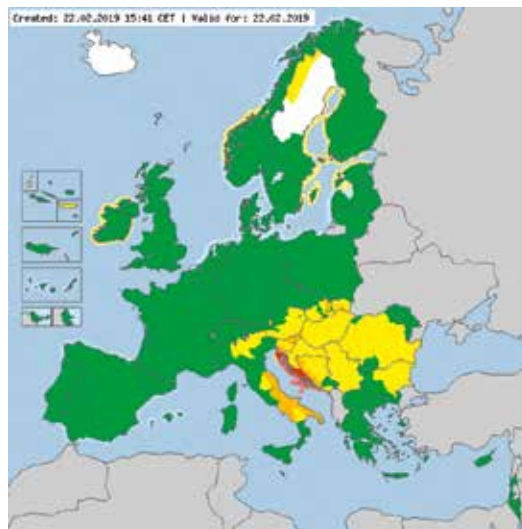
Kasnije, tijekom lipnja, moglo se čuti da se njemački poljoprivrednici žale da je urod krumpira jako podbacio.

Rekordna bura

U našem podneblju bura je prirodna pojava. Međutim, bura koja je zapuhala u drugoj polovici veljače 2019. godine bila je jedna od najjačih otkad se mjeri, a udari od preko 190 km/h, koliko je izmjereno u Makarskoj, bili su najjači u povijesti mjerenja. I od pomoraca i od građana moglo se čuti da se takva bura ne pamti.

Bura je u cijelom priobalju stvorila probleme u pomorskom i cestovnom prometu, rušila drveće, krovove i fasade, nanijela štete na plovilima, a o njenom intenzitetu možda najbolje govori informacija o 5-tonskom betonskom kontejneru koji je bura prevrnula i odbacila s mjesta kamo je bio postavljen.

Govoreći o uzrocima ovako snažne bure, meteorolozi su istaknuli veliku razliku u tlakovima do koje je došlo uslijed pritjecanja vrlo hladnog anticiklonalnog zraka sa sjevera u naše krajeve, gdje je, sa sjedištem u Jonskom moru, prevladavala ciklona.

Slika 34. Meteoalarm – upozorenje na jak vjetar 22. 2. 2019.

Neposredno uoči nastanka bure izmjerene su kod nas, za ovo doba godine, neuobičajeno visoke temperature zraka. Tako je u Samoboru 19. veljače u 14 sati termometar pokazao 18 °C, a Karlovac je bio najtopliji grad u Hrvatskoj s 19 °C.

Meteorolozi i klimatolozi ovako neuobičajeno visoke temperature za to doba godine pripisuju klimatskim promjenama i globalnom zatopljenju. Međutim, tih dana moglo se vidjeti kako zrakoplovi pojačano ostavljaju „masne“ tragove na nebu, a potom i osjetiti kako sunce kroz nebo zasićeno nekom koprenastom masom pojačano djeluje na kožu, sve do granice kad se stvara osjet da prži.

Dakle, na Zemljinu površinu pristiže pojačana količina zračenja, što predstavlja dodatnu energiju, a time i jače zagrijavanje zraka.

Kako pojačano zagrijavanje zraka stvara njegov uzgon (pokretanje zračnih masa uvis), to znači da se na tom mjestu oslobađa prostor za pritjecanje okolnog zraka. Što je razlika u temperaturi veća i što su veće razlike u tlakovima, to će i brzina pritjecanja zračnih masa u taj prostor biti veća, a time i snaga vjetra jača.

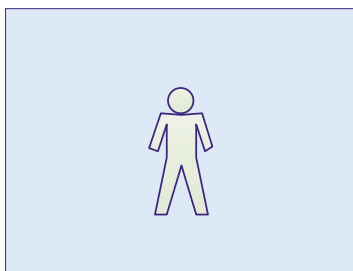
GEOINŽENJERING I ZDRAVLJE

Okolina i zdravlje

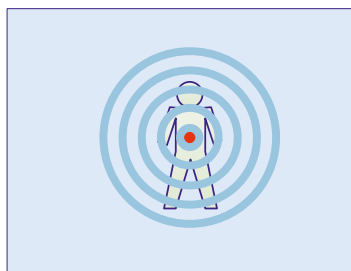
Brojne zdravstvene probleme mogu potaknuti ili pojačati utjecaji koji potječu iz okoliša.

Kad se o geoinženjeringu radi, uzročnici mogu biti strane tvari koje u okoliš dospijevaju zaprašivanjem neba kao i razni oblici elektromagnetskog zračenja.

Naročito osjetljivi na elektrosmetnje su živčani i kardiovaskularni sustav. Problemi eskaliraju kada signali iz okoline narastu do mjere da počnu ometati rad živčanog sustava.

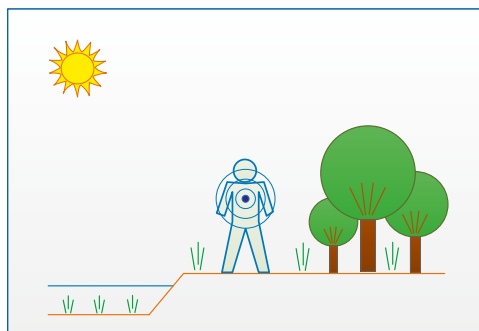
Slika 35. Odraz u mirnoj vodi

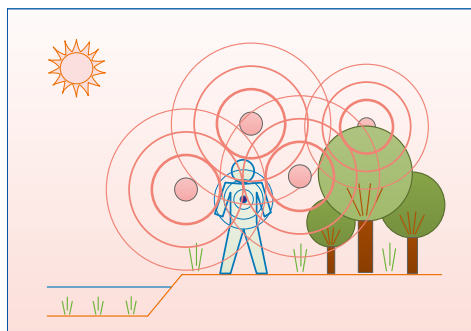
Slika 36. Odraz u valovitoj vodi

Dobar uvid u to, kakav utjecaj smetnje iz okoliša mogu imati na čovjeka, može se steći promatranjem nekog predmeta koji se nalazi ispod površine vode ili odraza vlastitog tijela na površini vode. Ako je površina mirna i glatka, slika će biti jasna (slika 35.). Međutim, padne li u vodu neki predmet, od tog mjesta početak će se širiti valovi koji će „zamutiti“ sliku i ometati promatranje (slika 36.).

Sličan prepoznatljiv primjer utjecaja smetnji na čovjeka možemo pronaći u buci. Na primjer, razgovaramo li s nekim, a u blizini se nalazi snažan izvor buke, naša govorna komunikacija bit će otežana, u krajnjem slučaju i onemogućena.

Slika 37. Čovjek i priroda

Slika 38. Čovjek i okoliš

Naš organizam neprekidno je izložen elektromagnetskom zračenju.

Iako nije vidljivo, elektromagnetsko zračenje djeluje na naše tijelo. Što je izvor zračenja jači i što nam je bliže, to će njegov utjecaj na tijelo biti snažniji. Način na koji će tijelo reagirati ovisi i o frekvenciji vibracija.

Neki od najčešćih i najpoznatijih izvora umjetnog elektromagnetskog zračenja su radio i televizija, mobilni telefonski uređaji i odašiljači, uređaji za bežični pristup komunikacijskoj mreži (wireless), radari, sateliti...

Također, zbog ljudskih aktivnosti koje uzrokuju promjene u atmosferi, koja nas štiti od prekomjernog zračenja, do Zemljine površine dopire sve više opasnog zračenja sa Sunca i iz svemira.

Zaprašivanje neba

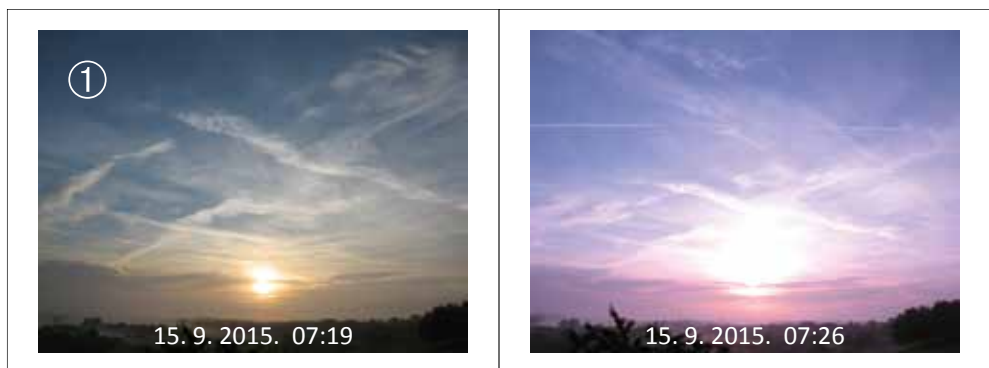
Nakon što sam počeo obraćati pozornost na zaprašivanje neba iz aviona, počeo sam primjećivati da ono ponekad donese zahladnjenje i jak vjetar, a ponekad neki neobični, gotovo nestvarni mir. Sve odjednom zamre, nastane zatišje. Postane zagušljivo, disanje postaje otežano.

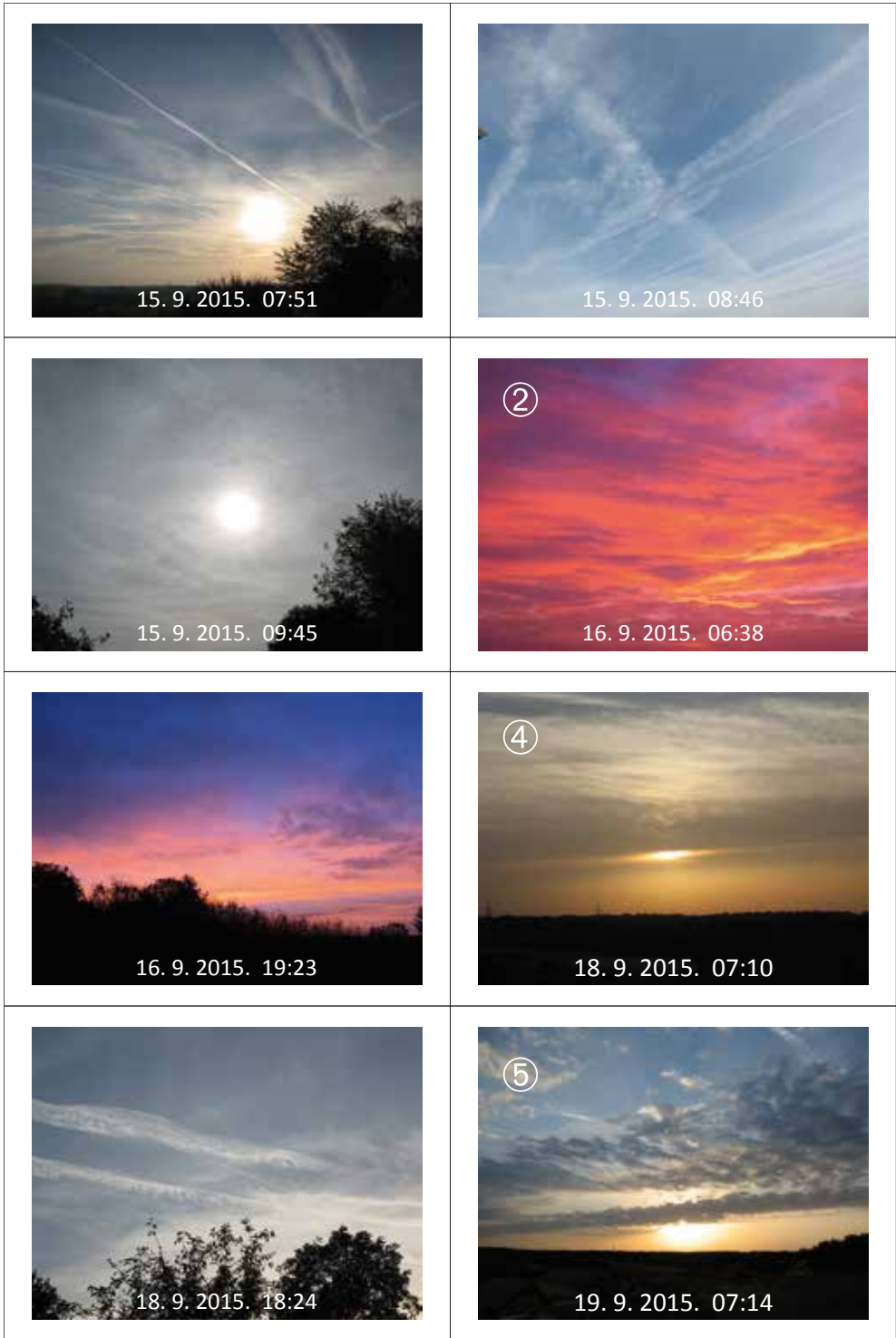
Kad sam 15. rujna 2015. godine, za doručkom, odjednom osjetio nemir i glavobolju, izašao sam iz kuće na otvoreno i vidio veći broj aviona koji su na nebu ostavljali tragove.

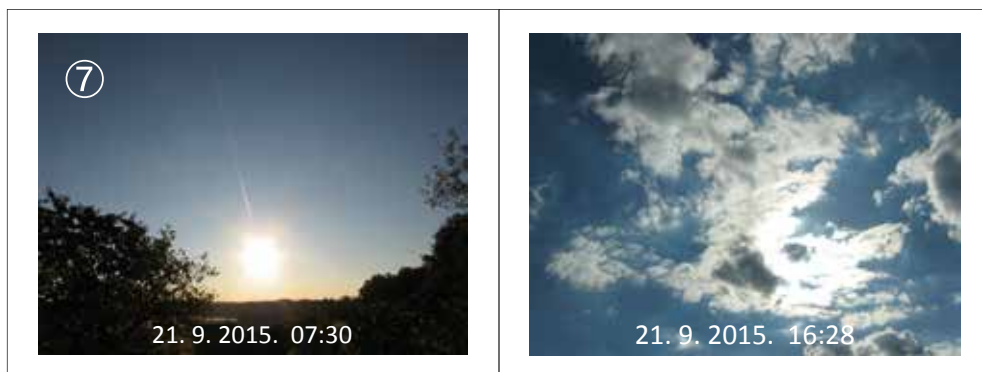
U to vrijeme, istočno od Zagreba, već se moglo vidjeti više međusobno okomitih tragova koji su se počeli razvlačiti po nebu i polako zasjenjivati Sunce. Nakon 9 sati, nebo, koje je prije pojave aviona bilo jasno plavo, postalo je bijelosivo s „mutnim“ Suncem. Ostatak dana bio je sparan i vruć. Za poslijepodne je bila najavljena kiša, ali toga dana nije padala. Noć je, također, bila sparna i vruća, dok su prethodne noći bile znatno svježije. I sljedeći dani i noći bili su izrazito sparni, vrući i zagušljivi.

Fotografije koje slijede nastale su tijekom tih nekoliko dana. Smatram da dovoljno govore same za sebe i da ih ne treba komentirati.

Prvi, drugi, četvrti, peti i sedmi dan:

Slijed slika 39. Jedan ciklus zaprašivanja

ELF vibracije

Svijet oko nas pun je vibracija različitih vrsta, frekvencija i amplituda. Neke vibracije možemo vidjeti (svjetlost), neke čuti i osjetiti (zvuk), a neke niti vidjeti niti osjetiti, budući da se nalaze izvan opsega ljudskog opažanja. Sve te vibracije utječu na nas.

Među vibracije koje značajno utječu na rad našeg organizma ubrajaju se ELF vibracije.

ELF vibracijama smatra se titranje čija je frekvencija manja od 30 Hz. U isto frekvencijsko područje pripadaju i frekvencije svojstvene ljudskom organizmu, pa je to razlog, zašto se ELF vibracije dovode u vezu s brojnim zdravstvenim problemima. Prije svega se to odnosi na živčani i kardiovaskularni sustav.

Već smo rekli da se uz geoinženjering povezuje HAARP, a uz HAARP elektromagnetski valovi ekstremno niskih frekvencija (ELF vibracije).

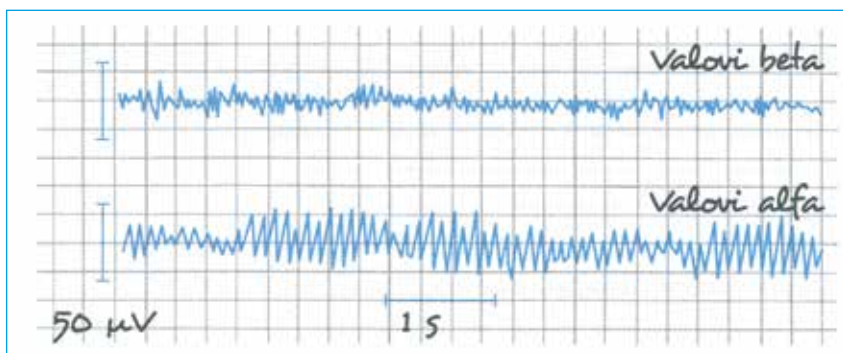
Schumannova šupljina

Radom našeg organizma upravlja živčani sustav. Aktivnošću živčanih stanica prikupljaju se informacije o podražajima iz okoline i električnim signalima prenose do mozga. U mozgu se informacije obrađuju (procesiraju), a potom se „odluke“ prosljeđuju u sve dijelove tijela. To je važno da bi sve tjelesne stanice djelovale usklađeno i da bi obavljale svoju funkciju.

Osim biokemijskih procesa, u radu našega tijela sudjeluju i električne pojave kao što su električna struja te električno i elektromagnetsko polje. Organi koji najviše ovise o vrijednosti ovih električnih veličina su mozak i srce, a dijagnostičke metode kojima se mjere električne vrijednosti i prati rad mozga (aktivnost moždanih stanica) i srca (električna aktivnost srčanog mišića) su elektroencefalogram (EEG) i elektrokardiogram (EKG).

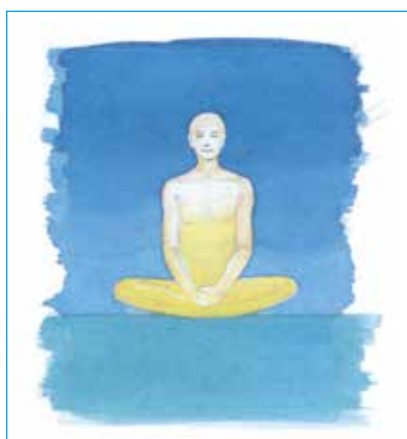
Broj titraja električnih podražaja i stanje naše svijesti u tijesnoj su vezi. Naše živčane stanice aktiviraju se od 1 do 30 puta u sekundi. Frekvencije niže od 8 Hz (jedan Hertz je jedan titraj u sekundi) povezane su sa snom (spavanje i sanjanje). Što je san dublji, to su frekvencije niže. U budnom stanju prisutni su moždani valovi od 8 do 30 Hz. Pri vrijednostima od 8 do 13 Hz (alfa ritam) smo budni i opušteni, a frekvencije od 14 do 30 Hz (beta ritam) prisutne su u budnom stanju i kad smo pažljivi. U alfa stanju se bolje osjećamo, pa imamo veće intelektualne sposobnosti, dok u beta stanju, što su frekvencije više, postajemo napetiji.

S ovom problematikom susreo sam se i u knjizi „Liječenje bioenergijom – čovjek u svemiru“ prof. dr. Radovana Starca, kardiologa, iz koje su slike 40. do 42.

Slika 40. Primjeri beta i alfa valova

Razlika između alfa i beta stanja svijesti ilustrirana je na sljedeći način:

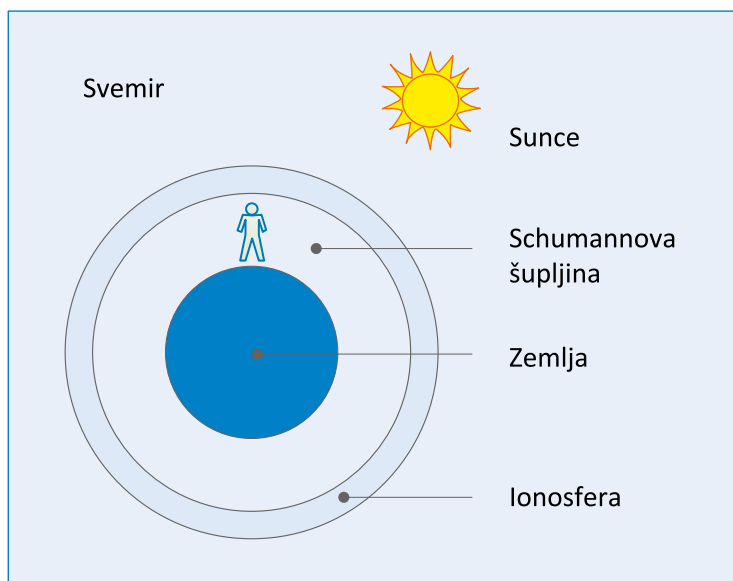

Slika 41. Alfa stanje svijesti

Slika 42. Beta stanje svijesti

Poseban značaj u knjizi pridaje se Schumannovoj šupljini, dijelu atmosfere omeđenom Zemljinom površinom i donjim slojem ionosfere. Iako je taj prostor dobio ime po W. O. Schumannu, njemačkom fizičaru, Nikola Tesla je 1899., više od pola stoljeća ranije, tijekom pokusa u Colorado Springsu (SAD), istraživao mogućnost bežičnog prijenosa energije i pri tome otkrio neka, do tada nepoznata svojstva ovog prostora, uključujući rezonantnu frekvenciju Zemlje od približno 8 Hz, koju se danas naziva i Schumannova rezonantna frekvencija.

Slika 43. Schumannova šupljina

Mi živimo na Zemlji u prostoru koji nazivamo Schumannova šupljina, pa su njena svojstva i sve što se u njoj događa izrazito važni za nas – za naše raspoloženje i za naše zdravlje.

Iz dosad navedenog vidimo da je frekvencija od 8 Hz, osim za Zemlju, važna i za čovjeka. To je granična frekvencija između stanja u kojem se odmaramo ili spavamo te budnog stanja u kojem provodimo razne aktivnosti.

Promjena lokalnog ili globalnog titranja u okolini utječe i na signale u našem organizmu. Sve dok se radi o malim amplitudama (snagama) signala u okolišu, osjećamo se dobro, ali kad snaga titranja (vibracija) prijeđe tijelu prihvatljivu granicu, dolazi do poremećaja u odvijanju metaboličkih procesa. Budući da je u osnovi funkcioniranja našega tijela živčani sustav i da međusobna komunikacija stanica uključuje električne veličine, svako snažnije elektromagnetsko zračenje iz okoline može izazvati probleme, uključujući živčanu, a potom i mehaničku napetost tkiva.

Kako stres utječe na naše zdravlje opće je poznato, a pregledno je izneseno u knjizi dr. Starca:

„Kronični negativni stres razlog je 75-90 % svih posjeta liječniku. U važnije simptome i bolesti povezane sa stresom spadaju: brojni čimbenici rizika za aterosklerozu, brojne kardiovaskularne bolesti, od angine pektoris, srčanoga infarkta, do poremećaja srčanoga ritma, zadebljanja srčanog mišića, zatajenja srca, moždanog udara ili iznenadne srčane smrti. Druge su po učestalosti psihijatrijske bolesti, prije svega anksioznost, depresija i samoubojstva. U brojne metaboličke bolesti koje su povezane sa stresom spadaju šećerna bolest tipa 2, intolerancija za inzulin, povišene razine masnoća u krvi i naravno pretilost, stres je povezan i s oslabljenim imunološkim sustavom, pojavom alergija i kanceroznih bolesti. Od drugih poznatijih bolesti spomenuto bih glavobolje, bolove u križima i astmu.“

Iz okoliša dolaze brojne smetnje, uključujući ELF vibracije. Na njih tijelo reagira i zbog njih se nalazi u stalnoj živčanoj napetosti. Posljedica toga jest da tijelo neprestano „radi“, da je napeto i u grču.

Nastanak ELF vibracija dovodi se u vezu s ionosferom.

S obzirom na značaj ionosfere za život na Zemlji, istaknimo neka njena svojstva:

- Ionosfera ima sposobnost odbijanja (refleksije) elektromagnetskih zraka.
- Ionosfera štiti Zemlju od opasnog (visokoenergetskog) elektromagnetskog zračenja iz svemira.
- Pod utjecajem ultraljubičaste svjetlosti sa Sunca ionosfera postaje pozitivno nabijena, dok je Zemlja negativno nabijena, što utječe na električna i elektromagnetska svojstva cijelog prostora.
- Zemljina površina, ionosfera i niži slojevi atmosfere čine gigantski elektromagnetski rezonator oko Zemlje.

Što i kako je o cijelom tom prostoru i njegovoj vezi s čovjekom i njegovim ponašanjem razmišljao Nikola Tesla možemo saznati iz knjige „*Tesline duhovne misterije*“ autora Aleksandra Milinkovića, u kojoj piše:

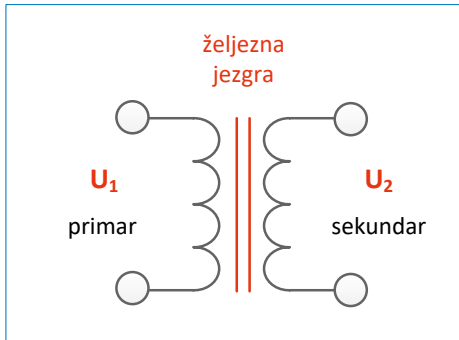
„U Teslinoj viziji, uticajem na jonosferski omotač mogli bi se stvarati talasi koji bi dolazili u saglasje sa talasima ljudskog uma i laganim pojačavanjem izazivali ubrzanje evolutivnog razvoja čovječanstva. Drugim rečima, ako bi se stvorili uređaji sa finim podešavanjem, sav ljudski rod mogao bi se pokriti talasima koji bi nas znatno brže doveli do vrhunca razvoja.“

Polazeći od ovog razmišljanja može se, jednako tako, pretpostaviti da je moguće stvoriti valove koji će na ljudski um imati sasvim suprotan učinak – umjesto dovodenja do vrhunca razvoja svijesti, usporiti i onemogućiti njen razvoj ili, pak, na čovjeka i njegovu svijest destruktivno djelovati.

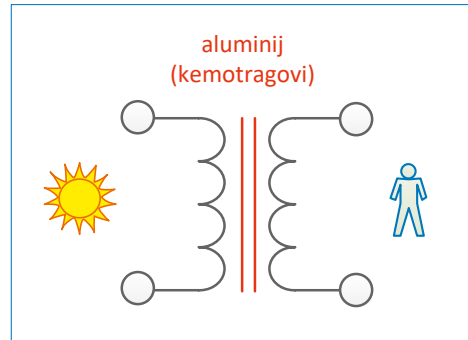
Kemotragovi i živčani sustav

Istraživanja su pokazala da je kod oboljelih od Alzheimerove bolesti pronađeno dosta aluminija nataloženog u moždanom tkivu, što upućuje na povezanost ovog metala s tom bolesti živčanog sustava.

Kad se o geoinženjeringu i njegovom utjecaju na zdravlje radi, može se povući analogija s radom električnog transformatora.

Slika 44. Željezna jezgra u transformatoru

Slika 45. Čestice metala u atmosferi

Da bi bio učinkovit, transformator mora imati željeznu jezgru. Time se povećava gustoća magnetskog toka koju proizvodi električna struja koja prolazi kroz primarni namotaj pa raste i međuinukcija između primarnog i sekundarnog kruga transformatora. Kad ne bi imao jezgru, utjecaj primarnog kruga na sekundarni bio bi puno manji pa transformator ne bi mogao obavljati svoju funkciju.

Povežimo te zakonitosti s čovjekom i njegovim zdravljem.

U prirodi imamo Sunce kao snažan izvor elektromagnetskog zračenja i atmosferu koja nas štiti od prekomjernog zračenja. Kroz vrijeme, čovjek se prilagodio prirodnim uvjetima, što se, u ovom slučaju, odnosi na vrstu i intenzitet zračenja.

Međutim, kad se u atmosferi zateknu metali kojima tamo nije mjesto, možemo očekivati pojačan utjecaj Sunca na čovjeka.

Uvažavajući to da mozak i živčani sustav, koji rade i na elektromagnetskom principu, sudjeluju u upravljanju cijelim našim tijelom i procesima u njemu te imaju važnu ulogu u formiranju naše svijesti, dolazimo do još jednog važnog aspekta povezanog sa sve učestalijim obolijevanjima, kako na tjelesnoj, tako i mentalnoj razini.

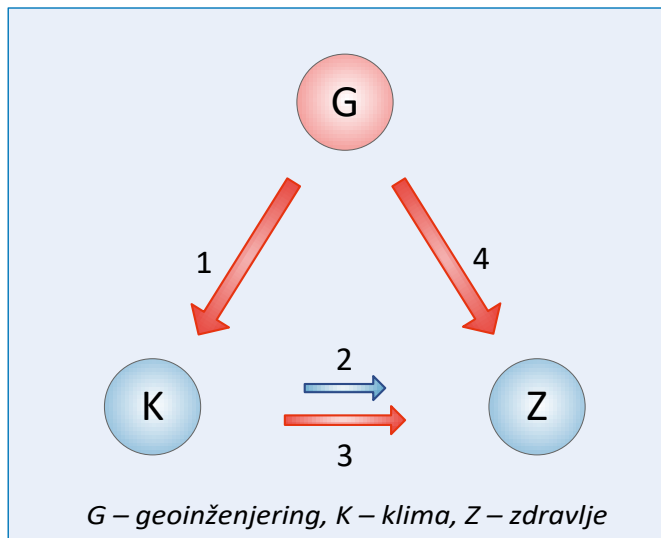
A kad se u okolišu, kao posljedica ljudske djelatnosti, nađu i drugi izvori elektromagnetskog zračenja, situacija se usložnjava.

Meteoropatske smetnje

Svaka je godina, što se vremenskih prilika tiče, priča za sebe. Tako je 2018. godine, nakon što se zima prepuna obilnih oborina neuobičajeno oduljila, uslijedilo jednako tako neobično proljetno doba. Gotovo svo vrijeme nebo je bilo zasićeno vodenom parom, bilo je sparno, često je padala kiša, a nisu bila rijetka niti grmljavinska nevremena i bujice.

U takvim i sličnim okolnostima ljudi se pojačano žale na zdravstvene smetnje i to povezuju s vremenskim uvjetima.

To je vidljivi dio priče. A što je s onim „nevidljivim“?!

Slika 46. Geoinženjering kao uzrok problema

Kad razmatramo ulogu klime i utjecaj vremenskih prilika na naše zdravlje (slika 46.), mora se uzeti u obzir da događanja u atmosferi više nisu isključivo prirodna, već su u velikoj mjeri uvjetovana geoinženjeringom (1).

To znači da na naše raspoloženje i zdravlje istovremeno utječu prirodne varijacije klime i vremena (2), geoinženjeringom prouzročene varijacije klime i vremenskih prilika (3), kao i geoinženjering neposredno (4).

Primjer scenarija koji uključuje utjecaj geoinženjeringa na zdravlje mogao bi izgledati ovako:

1. Sitne čestice metala putem zapašivanja iz zrakoplova dopijevaju u atmosferu.
2. Udisanjem čestica metala i uz djelovanje elektromagnetskog zračenja dolazi do ometanja metabolizma.

3. Poremećajem metabolizma organizam slabi, što se može povezati sa slabljenjem obrambene sposobnosti (imuniteta).
4. Slabljenjem imuniteta povećava se podložnost promjenama u okolišu i povećava se mogućnost nastanka i razvoja bolesti.

Ovdje priča ne prestaje, nego se vrti u neprekidnom krugu. Tehničkim rječnikom moglo bi se reći da imamo pozitivnu povratnu petlju, gdje vanjski štetni utjecaji slabe imunitet pa, potom, sve jače dolaze do izražaja.

Metabolički poremećaji

Metabolizam je skup procesa u organizmu koji se odvijaju u svrhu održanja života. Ti procesi mu omogućuju da raste, da se razmnožava, da održava svoju strukturu i reagira na okolinu.

Pogledajmo što piše u uputama za korištenje motorne pile koja tijekom rada stvara vibracije:

Vibracije - UPOZORENJE!

► *Izbjegnite rizike uzrokovane vibracijama, primjerice rizik od Raynaudovog sindroma (ometana prokrvljenost) čestim pauzama tijekom rada u kojima ćete, primjerice, protrljati dlanove jedan o drugi.*

- *Uvijek nosite zaštitne rukavice i pazite na tople ruke.*
- *Pazite da lanac uvijek bude oštar.*
- *Radite redovne stanke tijekom rada.*

Dakle, vibracije ometaju cirkulaciju. A kad je cirkulacija loša, nastaju problemi s dovođenjem kisika i hrane do stanica. Istovremeno, otpadne tvari se ne odvođe u potpunosti iz stanica i dolazi do poremećaja metabolizma.

Problemi sa zglobovima

Danas sve više ljudi ima problema sa zglobovima, uključujući kralježnicu.

Iskoristimo za razmatranje ovog problema jednu priču iz Drugog svjetskog rata. Priča govori o događaju kad je njemačka vojska iz Njemačke na istočni front vlakom transportirala svoja cestovna vozila. U Njemačkoj su u vagonu natovarena nova i ispravna vozila, da bi se na cilju pojavili problemi.

Tijekom vožnje, prilikom udara kotača vagona na spoju tračnica prenio se udarni impuls i na kamione, odnosno ležaje na njihovim kotačima. Budući da se radilo o velikoj udaljenosti, bilo je puno takvih udara. Kako se kotači nisu okretali i nije bilo podmazivanja, a udar se događao uvijek na istom mjestu, nastala su oštećenja zbog kojih vozila po dolasku na odredište više nisu bila upotrebljiva.

Dakle, radilo se o novim vozilima, a nastala su takva oštećenja ležaja da su vozila postala neupotrebljiva kao da su dugo bila u uporabi i pod opterećenjem.

Povucimo sada paralelu s utjecajem vibracija na naše zglobove.

U okolišu su prisutne vibracije ekstremno niskih frekvencija koje prodiru kroz zrak, vodu, tlo i potiču ih na titranje. Vibracije se prenose i na naš organizam pa u zglobovima dolazi do naprezanja i trošenja.

Nesanica i kronični umor

Frekvencijsko područje rada živčanog sustava odgovara frekvencijskom opsegu ELF vibracija.

Unutar tog frekvencijskog opsega (0 do 30 Hz) pojedine frekvencije odgovaraju stanjima u kojima smo budni, aktivni, napeti... Ako su u okolišu prisutni valovi tih frekvencija, njihova energija u našem tijelu izaziva upravo takve reakcije – budnost, aktivnost, napetost...

U takvim stanjima mozak radi i ne odmara se, mišići postaju napeti, troše energiju i zamaraju se.

A kad umor raste, tijelo i kognitivne sposobnosti slabe.

Prometne nezgode

U medijima sve češće možemo pročitati o prometnim nezgodama.

Pojava koju sam povezo sa sigurnosti u prometu jest jaka zaslijepljenost koju stvaraju „oblaci“ koji nastaju nakon zaprašivanja pomoću zrakoplova. Kad se nađe između nas i Sunca, ta masa intenzivno bliješti, ometa vid i smanjuje vidljivost. Više puta sam se osvjedočio u to, pa i fotodokumentirao.

Slika 47. Raskrižje sa semaforom

Slika 48. Brza cesta

Slika 47. prikazuje situaciju u kojoj je zbog blještavila nastalog rasapom svjetlosti na sitnim česticama metala teško uočiti biciklista koji prolazi raskrižjem, a teško je raspoznati i koje svjetlo je aktivno na semaforu. Na slici 48. otežano je praćenje prometa, uključujući i raspoznavanje i čitanje prometnih znakova.

Slika 49. Svi žmirkaju (iz TV programa), 1. 12. 2016.

Na slici 49. može se raspoznati kako se ljudi mršte i žmirkaju, a to žmirkanje postalo je uobičajena pojava, bez obzira jesmo li okrenuti prema Suncu ili od njega, budući da se svjetlost razlijeva po cijelom nebu gdje god se nalazi smjesa puna reflektirajućih čestica (metala). A ako žmirkaju, to znači da je intenzitet svjetlosti neprirodno jak i da im to „nešto“ ometa vid. Sve to u prosincu kad bi Sunce trebalo biti slabijeg intenziteta.

Uzmu li se u obzir smetnje kao što su zaslijepljenost, žmirkanje, umor i gubitak koncentracije, vjerojatnost da napravimo krivu procjenu te zakašnjelu ili neprimjerenu reakciju, zbog koje može doći do nezgode, postaje tim veća.

Zračenje

Među posljedice koje prekomjerno zračenje može izazvati ubrajaju se:

- klimatske promjene i globalno zatopljenje
- zdravstveni problemi
- problemi s pitkom vodom i hranom
- ubijanje planktona
- izumiranje i/ili migracije brojnih biljnih i životinjskih vrsta (sušenje lišća i drveća, izumiranje šuma, izumiranje ili preseljenje kukaca, ptica, riba)
- topljenje leda, nestanak ledenjaka i podizanje razine mora...

Ovo su podaci koji se spominju u kontekstu ultraljubičastog zračenja, no to nije jedina vrsta zračenja kojom smo pogođeni.

Biljni svijet

Više puta primijetio sam da nakon jačih zaprašivanja lišće mijenja boju i opada.

U lipnju 2017. godine, u našem vrtu, jako dobro se to moglo vidjeti na aroniji. Već sljedećeg dana nakon zaprašivanja neba listovi su počeli mijenjati boju, a dan kasnije su pocrvenjeli i požutjeli. Sljedećih dana velik dio njih je opao.

Fotografija u nastavku nastala je 13. lipnja 2017. nakon zaprašivanja neba koje je bilo dva dana ranije, 11. lipnja.

Slika 50. Grm aronije – dva dana nakon intenzivnog zaprašivanja neba

Da voćke cvjetaju i u jesen, više nije novost, a događa se sve češće.

Mediji su 23. listopada 2019., na dan još jednog intenzivnog zaprašivanja neba, prenijeli vijest da će razdoblje od 12. do 26. listopada u Hrvatskoj biti među najtoplijima u povijesti mjerenja u ovom dijelu jeseni, a ponegdje, možda, i najtoplije.

U takvim uvjetima, kad su dani topli, a noći hladne, stabla doživljavaju temperaturni šok, „prepoznaju“ da je stigao ožujak i cvjetaju. Nakon prvih mrazeva cvijet se smrzne i otpadne, a na tom mjestu na proljeće ne dolazi do cvatnje.

Takvi događaji smatraju se višestruko štetnim budući da utječu na produljenje vegetacije, smanjenje otpornosti biljke na niske temperature, smrzavanja novih prirasta, propadanje generativnih pupoljaka, a opasnost od smrzavanja prijeti i cijeloj biljki. Takve voćke u sljedeći rod ulaze oslabljene, daju niži prinos i osjetljivije su na napade bolesti i štetočina.

Ovo su samo neki aspekti i poveznice između geoinženjeringa, biljnog svijeta i proizvodnje hrane, a globalni trend zagrijavanja i toplinski valovi, sve veći broj tropskih ciklona, velike količine oborina u kratkom vremenu, duga sušna ili kišna razdoblja, s tučom ili bez nje, koja uništavaju usjeve, otežavaju sjetvu i žetvu, traže vrijeme i novac za borbu protiv štetnika i biljnih bolesti stvaraju dodatne probleme.

Pitka voda

Problem pitke vode postaje sve veći i sve više zabrinjava. Zadnjih godina moglo se čuti kako su se u Hrvatskoj, inače bogatoj zalihama pitke vode, razine podzemnih voda ponegdje znatno spustile te kako su razine vode u rijekama i potocima sve niže.

Sve kreće od toga da na Zemljinoj površini dolazi do isparavanja vode koja se u obliku vodene pare diže uvis. Prije ili kasnije, ta vodena masa mora pasti na površinu Zemlje.

Međutim, sve češća su i dulja sušna razdoblja. Isto tako, imamo situacije kad velika količina oborina u kratkom vremenu padne na tlo izazivajući bujice i poplave, pri čemu dolazi do erozije tla uz slabu mogućnost upijanja vlage i ta voda, umjesto u tlu, opet u kratkom vremenu završi u potocima, rijekama, moru.

Takvi procesi koji se ponavljaju mogu postupno dovesti do sve većeg isušivanja tla, a potom i do uništenja života u i na njemu.

Odroni i poplave

Priča nas vodi u dolinu rijeke Une, u Hrvatsku Kostajnicu, u gradić koji je kroz povijest proživio brojne ratne nedaće.

Dugotrajne i obilne oborine, koje su u ožujku 2018. godine pogodile i dobar dio Europe, u tom gradu i oko njega stvorile su poplave i odrone zemlje koji su rušili

kuće, a to je bio tek početak drame koja se pod utjecajem klimatskih anomalija nastavila u cijeloj Hrvatskoj – na gotovo svim njezinim rijekama, na moru i u priobalju, u gorju i planinama.

*Slika 51. Odroni u Hrvatskoj Kostajnici
(portal53.hr)*

*Slika 52. Poplave u Hrvatskoj
Kostajnici (narod.hr)*

Slušajući takve priče i gledajući fotografije (slike 51. i 52.) mogao bi netko pomisliti da su došla vremena kad se, umjesto vojske i vojnika, u napad šalju poplave, potresi, uragani...

Geoinženjering kao oružje

Teško je sagledati što se sve pomoću geoinženjeringa može učiniti i koje sve posljedice mogu nastati.

Važno je znati da se s relativno malo energije može u atmosferu dovesti veliku količinu energije. Rezultat toga mogu biti razorni učinci u kratkom vremenu (uragani, obilne oborine, visoke temperature...), kao i dugoročno (globalni porast temperature, promjena klime, topljenje leda, porast razine mora...).

Geoinženjering može štetno utjecati na cijeli biosustav (biljke, životinje, čovjeka) i na neživu prirodu. Posljedice mogu biti izumiranje biljnih i životinjskih vrsta.

Geoinženjeringom se može utjecati na ekonomsku moć naroda, države, regije, što u konačnici dovodi u pitanje stabilnost i mir na tim područjima i u cijelom svijetu.

Tehnologija kao problem

Dana 27. ožujka 2018. emitirana je na drugom programu Hrvatske televizije emisija „Dva stupnja do kataklizme“, ruske proizvodnje, iz 2016. godine.

U emisiji se moglo čuti da je sektor koji se bavi predviđanjem vremena vrlo unosan i da su Amerikanci izračunali da povećanje točnosti dugoročnih prognoza za samo 5 % donosi čistu zaradu od oko 18 milijardi dolara na godinu.

Na prijelazu iz lipnja u srpanj 2019. pojavila se u medijima informacija o privatnoj tvrtki iz Mađarske koja po Republici Hrvatskoj postavlja radare za praćenje vremenskih prilika. Radari su dometa od oko 250 km, a u planu je postavljanje više njih, kako bi se višestruko pokrio cijeli teritorij naše države. A svaki radar izvor je štetnog elektromagnetskog zračenja.

Kad smo već kod neionizirajućeg zračenja, dotaknimo se aktualnosti u vezi bežične komunikacijske mreže pete generacije (5G) koja bi ovaj naš svijet, kako telekomunikacijske tvrtke tvrde, trebala učiniti „pametnim“.

U nastavku je kratki izvadak iz teksta apela koji znanstvenici, liječnici, organizacije za zaštitu okoliša i građani iz cijelog svijeta upućuju europskim i svjetskim organizacijama (UN, WHO, EU, Vijeće EU, vlade svih država), tražeći da se zaustavi implementacija 5G tehnologije.

Iz međunarodnog apela „Zaustavite 5G na Zemlji i u svemiru“:

„I prije nego li je 5G razvijen, više desetaka peticija i apela 7 međunarodnih znanstvenika, uključujući i Freiburger Appeal koji je potpisalo više od 3.000 liječnika, pozvalo je na zaustavljanje širenja bežične tehnologije i moratorij na nove bazne stanice.

2015-te godine, 215 znanstvenika iz 41 zemlje uputilo je alarmantno upozorenje Ujedinjenim Narodima (UN) i Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji (WHO). Istaknuli su kako „brojna nova znanstvena istraživanja pokazuju da EMF (elektromagnetna polja) utječu na žive organizme i na razinama daleko nižim od većine međunarodnih i nacionalnih smjernica“. Više od 10.000 recenziranih znanstvenih istraživanja dokazalo je štetne utjecaje RF zračenja na ljudsko zdravlje.

Učinci uključuju: promjene srčanog ritma, promjene ekspresije gena, promjene metabolizma, promjene matičnih stanica, rak, kardiovaskularne bolesti, kognitivna oštećenja, oštećenja DNA, utjecaje na opće stanje, porast slobodnih radikala, poteškoće u učenju i pamćenju, pogoršanu kvalitetu sperme, pobačaje, neurološka oštećenja, pretilost i dijabetes, oksidativni stres...

Utjecaji kod djece uključuju: autizam, poremećaj pažnje uzrokovan hiperaktivnošću (ADHD) te astmu...

Štetni utjecaji daleko nadilaze ljudsku rasu jer postoji i obilje dokaza o šteti za raznolike biljne i životinjske vrste te laboratorijske životinje, uključujući: mrave, ptice, šume, žabe, mušice, pčele, insekte, sisavce, miševe, biljke, štakore, drveće...

Zabilježeni su također i negativni mikrobiološki utjecaji...

Zemlja, ionosfera i niži slojevi atmosfere tvore električni krug u kojem živimo. Dobro je poznato da prirodni, elektromagnetski okoliš Zemlje upravlja biološkim ritmovima ljudi, ptica, hrčaka i paukova, kao i da dobrobit svih organizama ovisi o stabilnosti tog okoliša uključujući i električna svojstva atmosfere. Cherry je u svom revolucionarnom radu objasnio važnost Schumannovih rezonancija, kao i zašto ionosferički poremećaji mogu mijenjati krvni tlak i melatonin te izazvati rak, reproduktivne, srčane i neurološke bolesti i smrt..."

Izvor: <https://www.5gspaceappeal.org/the-appeal>

Nogometni poučak

„U poslijepodnevnim satima bljesnulo je u Samoborskom gorju – jednom, a kratko nakon toga drugi puta. Nakon tog drugog bljeska krenuo je potop.“ – tako mi je svoje iskustvo prepričao jedan čovjek koji tamo živi.

Bljeskalo je tog 2. rujna 2017. i pljuštalo, kako u Samoborskom gorju, tako i u Zagrebu. Padalo je i natopilo nogometno igralište stadiona u Maksimiru do te mjere da je kvalifikacijska utakmica za svjetsko prvenstvo u nogometu između reprezentacija Hrvatske i Kosova počela prije ličiti na vaterpolo nego na nogomet.

Za vrijeme utakmice bio sam u okolici Zagreba. Utakmica je službeno prekinuta oko 21:35 sati. U to vrijeme još uvijek je bljeskalo i pljuštalo, no samo 15-ak minuta kasnije odjednom se sve naglo umirilo. Kao da je netko isključio prekidač kojim se kontrolira napajanje munja. Prestalo je bljeskati, a s prestankom bljeskanja prestala je i kiša. Još koju minutu u okolnom drveću mogla se čuti pokoja kap u sudaru s lišćem. A onda je sve potpuno utihnulo. I te noći uopće više nije padalo. Baš neobično!

Ustvari, možda i jest neobično što se prirodnih zakonitosti i vremenskih poklapanja tiče, ali ne mora biti neočekivano pođe li se od toga da se čovjek upleo u upravljanje vremenom.

A da se to radi, sugerira i kratka videosnimka na Internetu („*Michio Kaku – Controlling the weather*“, <https://www.youtube.com/watch?v=DIXQXb5iAg4>), u kojoj tijekom intervjua za CBS (američka TV kuća) američki fizičar Michio Kaku iznosi podatak kako i nogometne utakmice mogu biti podložne modifikaciji vremena.

Nakon što je zbog izrazito nepogodnih vremenskih uvjeta utakmica prekinuta, sljedećeg dana morala je hrvatska nogometna reprezentacija igrati novu utakmicu, a već par dana kasnije, s odmorom za dan kraćim od predviđenog, igrala je protiv turske reprezentacije.

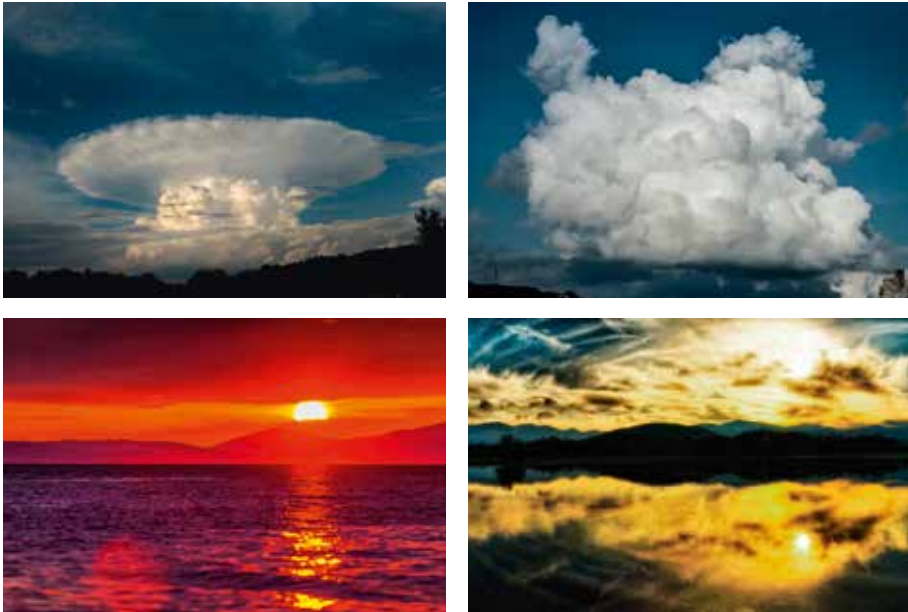
Unatoč svim tim poteškoćama, hrvatska reprezentacija se plasirala na Svjetsko nogometno prvenstvo i ondje došla do same završnice.

Nebo u Hrvatskoj

Da se kod nas u Hrvatskoj nešto neobično događa, sugerira i objava koja se krajem 2016. godine pojavila na službenim web stranicama Državnog hidrometeorološkog zavoda Republike Hrvatske na adresi: <http://klima.hr/razno.php?id=zanimljivosti¶m=zn30122016>.

Pod nazivom „*Čarobno nebo nad Hrvatskom*“ objavljeno je 88 fotografija i članak sljedećeg sadržaja:

„DHMZ, 30. 12. 2016. – Svjetska meteorološka organizacija (WMO) je u lipnju raspisala natječaj za najbolje meteorološke fotografije oblaka koje će biti uvrštene u kalendar WMO-a za 2017. godinu. Na natječaj je pristiglo preko 450 fotografija, a osobito velik odaziv bio je iz Hrvatske. Obzirom na propozicije natječaja o podjednakoj geografskoj zastupljenosti svih dijelova svijeta mnoge lijepe fotografije iz Hrvatske nisu mogle ući u finale. Da se zaista radi o odličnim fotografijama možete se uvjeriti u galeriji koju donosimo na kraju ovog teksta, a koje nam je ustupio WMO...“

Slike 53. do 56. Fotografije s natječaja

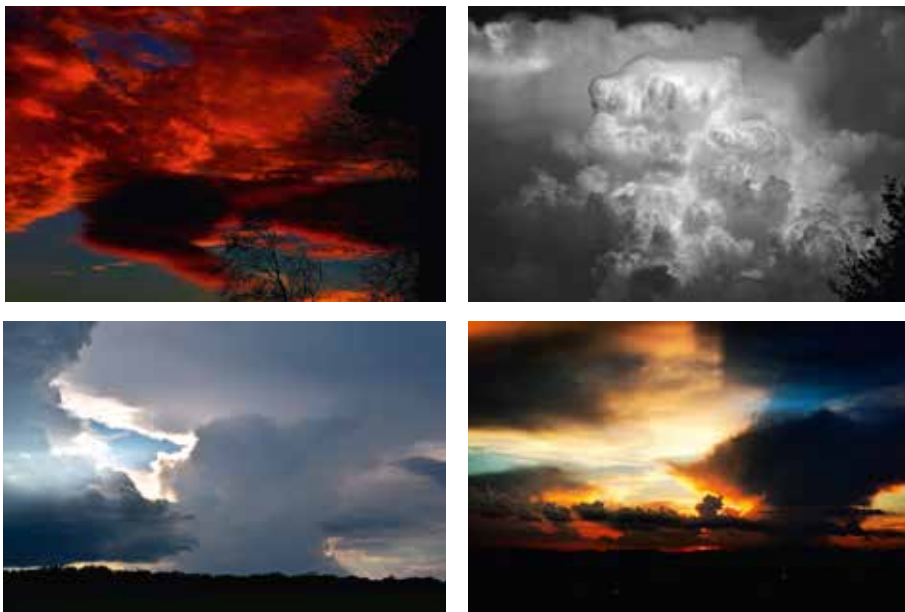
Gledajući fotografije, uočio sam sljedeće:

- Na sedam od ukupno 88 fotografija može se prepoznati gljivasti oblik oblaka kakav se stvara pri eksploziji atomske bombe.
- Na više od deset fotografija mogu se razaznati vertikalni oblaci u raznim fazama nastanka i gotovosti, a upravo ova vrsta oblaka spominje se u dokumentu „*Owning the weather by 2025*“ kao bitan čimbenik u upravljanju vremenom.
- Na približno 10 fotografija prevladava izrazito crvena boja. Ista ta crvena boja karakteristična je za plamen kojim gore baklje, npr. na stadionima, a u njima se nalazi stroncij. Istovremeno, stroncij se spominje u kontekstu kemotragova.
- Na pet fotografija dominantna je žuta boja, što također upućuje na prisutnost stroncija u atmosferi.

Za stroncij vrijedi:

„Stroncij je mekani, srebrnastobijeli metal, koji na zraku poprima žućkastu boju... Sitni stroncijev prah spada u grupu pirofornih metala, a to znači da će samostalno reagirati s kisikom na sobnoj temperaturi. Hlapljive stroncijeve soli stvaraju crveni plamen, pa se često koriste u pirotehnici za baklje crvene boje.“ (wikipedia.hr)

Izdvojit ću još nekoliko fotografija s natječaja s neobičnim prizorima na nebu:

Slike 57. do 60. Fotografije s natječaja

Izvor slika 53. do 60.: DHMZ – „klima.hr“, članak „Čarobno nebo nad Hrvatskom“

A kad smo već kod neobičnih prizora na nebu, opisat ću događaj za koji smatram da je specifičan i znakovit.

Nakon nekoliko izuzetno kišnih dana, 16. listopada 2015. bio je prvi dan bez kiše. Toga dana uputio sam se u prijepodnevnim satima automobilom u Karlovac radi obavljanja jednog posla. Putovanje je proteklo mirno. Međutim, nepuna dva sata kasnije, pri napuštanju grada, morao sam ponovo proći kroz jedan podvožnjak u kojem se u međuvremenu nakupilo vode do sredine automobilskih kotača, a voda je i dalje ubrzano nadirala. Bio sam među zadnjima koji su se tog dana, prije poplavlivanja, njime provezli.

Nekoliko stotina metara dalje, na teren koji je bio nešto niži od ceste, nadolazila je voda i plavila zgrade, automobile i sve što joj se našlo na putu. Ljudi su uz pomoć vatrogasaca spašavali što se spasiti stiglo.

Zadnjih nekoliko godina takve pojave nisu rijetkost, no, ono što sam 10-ak kilometara dalje vidio, na mjestu gdje se naoblaka već pomalo počela razbijati, nije niti malo izgledalo kao spontani prirodni proces. Oblaci su se grupirali u dvije paralelne ravnine, jednu iznad druge. Unutar ravnina formirali su paralelne strukture koje su, gledano u odnosu na iste takve iz one druge ravnine, bile međusobno okomite (slika 61.).

Slika 61. Struktura oblaka na dan 16. 10. 2015.

Slika 62. HAARP antene i oblaci

Izvor: <https://www.theweek.co.uk/world-news/58691/haarp-conspiracy-theories-what-the-mysterious-program-actually-did>

Prva asocijacija bila mi je na željezne armaturne mreže koje se koriste u građevinarstvu, a korak dalje u razmišljanju odveo me do antena povezanih s projektom HAARP (slika 62.), koji se dovodi u vezu s utjecajem na vrijeme i vremenske (ne)prilike. Jer, tko se imalo razumije u antene, zna da o njihovom obliku ovise i svojstva polja koje one stvaraju oko sebe, a o svojstvima tih polja ovise strukture koje neposredno ili posredno njihovim djelovanjem nastaju, a mi ih u konačnici vidimo.

A, ako antene mogu proizvesti strukture (razne oblike oblaka), to bi trebalo značiti i da ih mogu uvećavati, umanjivati, zadržavati na jednom mjestu, usmjeravati, seliti, mijenjati im svojstva.

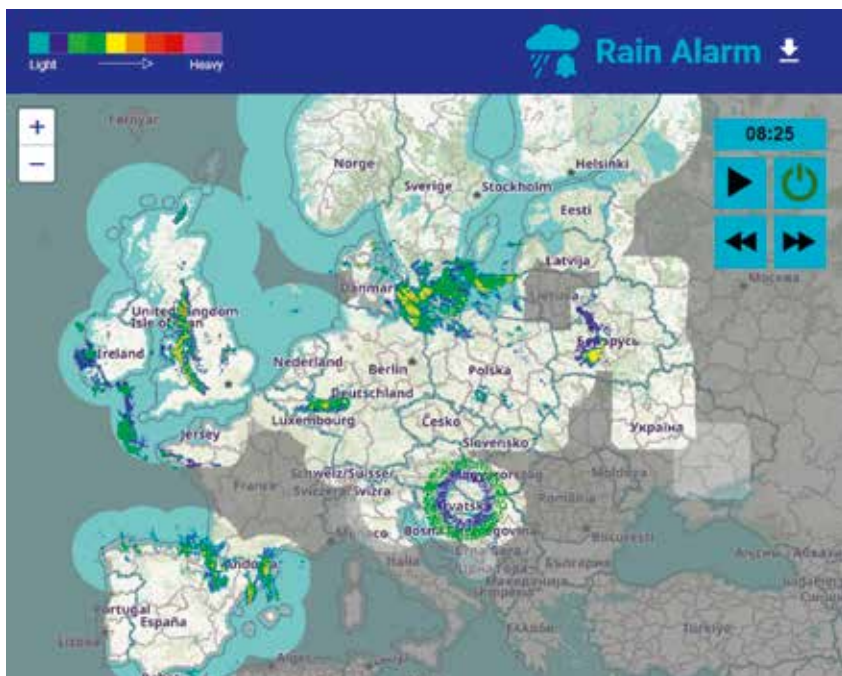
Prigodna ilustracija ove fizikalne zakonitosti može se pronaći na Internetu u brojnim videosnimkama, gdje se pomoću vibracija utječe na stvaranje struktura u ravнинi i u prostoru.

Jedno takvo mjesto je <https://www.youtube.com/watch?v=1yaqUI4b974>, a za još snimki dovoljno je na internetskoj tražilici upisati: „sand vibration patterns“.

Oborine u Hrvatskoj

Početak proljeća 2019. obilježilo je sušno razdoblje s neuobičajeno visokim temperaturama, a nakon toga su se u pravilnom rasporedu izmjenjivali sunce i kiša. Kao po nekoj sinusoidalnoj funkciji, par dana je sunce pržilo, a par dana je kišilo. U prvoj polovici svibnja osjetno je zahladilo, a kiša je počela neprekidno padati. Nabujale su rijeke i potoci u slivovima Kupe i Une, a voda je preplavila polja, ceste i kuće.

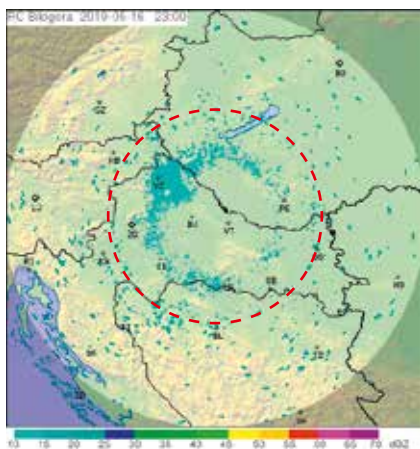
Nakon što su se vremenske prilike počele smirivati, pozornost mi je privukla animacija na koju sam naišao na Internetu.

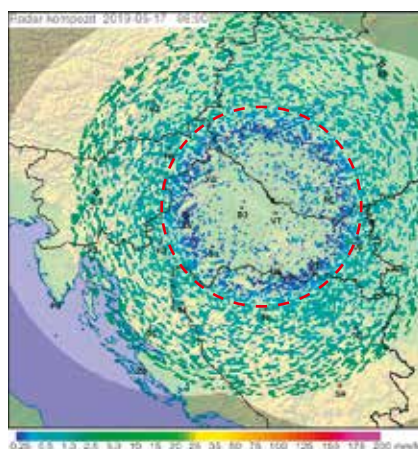
Slika 63. Rain-alarm – oborine, situacija 17. 5. 2019. u 8.25 sati

Slika 63. preslika je zaslona nastala 17. svibnja 2019. u jutarnjim satima prilikom posjeta „rain-alarm.com“ web mjestu. Zatečeni prizor potaknuo me da na web stranicama Državnog hrvatskog hidrometeorološkog zavoda (*meteo.hr*) provjerim kako izgledaju radarske snimke za područje Republike Hrvatske u tom istom vremenu i da obratim pozornost na daljnji razvoj događaja (slike 64. do 67.).

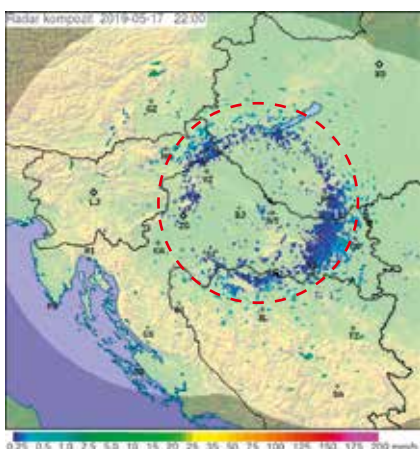
Kružnica (crveno-crtkano) dodana je naknadno i označava isto zemljopisno područje.

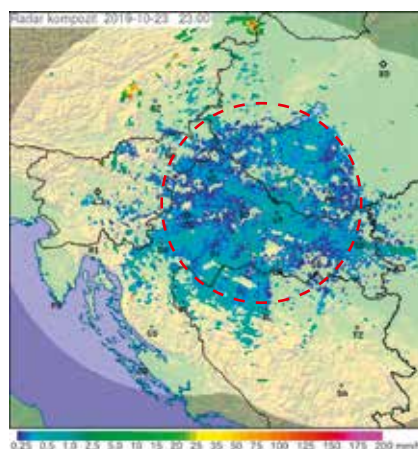
Slika 64. Situacija 16. 5. 2019. u 23:00

Slika 65. Situacija 17. 5. 2019. u 08:00

Slika 66. Situacija 17. 5. 2019. u 22:00

Slika 67. Situacija 23. 10. 2019. u 23:00

Slika 68. Legenda

Iz tada raspoloživih slika (zadnjih 24 sata) moglo se vidjeti sljedeće:

- od 9 do 13 sati, 16. svibnja nebo je bilo čisto
- u 14 sati na nebu su se pojavili slični „prsteni“
- od 15 do 19 sati nebo je bilo čisto
- u 20 sati na nebu se počela formirati identična „struktura“ koja se u intenzivnom ili manje intenzivnom obliku zadržala do 8 sati sljedećeg dana, 17. svibnja 2019.

Tijekom sljedeća dva dana na slikama su se na istom mjestu mogle uočiti slične „strukture“ ili njihovi obrisi.

Koja se pitanja ovdje nameću:

- Da li je ovakva geometrijska pravilnost u prirodi moguća?
- Da li je moguće da vodena masa po svakom pojedinom području bude homogena, tj. ravnomjerno raspoređena s jasnim i pravilnim prijelazima iz jednog u drugo područje?
- Da li je moguće da se oblaci (oborine) tako naglo pojave, tako nepomično stoje na jednom mjestu i trenutno nestanu?

Pozornost privlači i to da su oborinski oblaci pozicionirani upravo u porječjima rijeka (Kupa i Una) koje su se zajedno s pritokama tih dana izlile iz svojih korita.

Sada dolazimo do novih važnih pitanja:

- Kako to da se uvijek isto područje nalazi u fokusu vremenskih anomalija, neovisno o tome radi li se o visokim temperaturama, brzini vjetra, oborinama... Baš kao da ovi naši krajevi imaju neko „kronično oboljenje“?
- Koje to sile upravljaju tako velikim količinama oborina?
- Kako te iste sile djeluju na naš organizam i njegov metabolizam, tj. kako utječu na naše zdravlje, budući da je udio vode u strukturi našega tijela oko 70 posto?

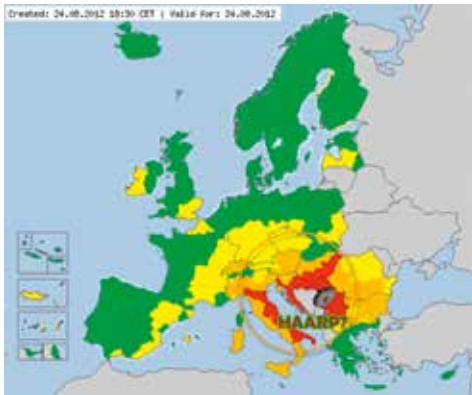
Još nešto privlači pozornost. Moglo se mnogo puta i kroz dulje razdoblje primijetiti kako plodna Slavonija vapi za kišom dok, istovremeno, u turističkoj Istri i Dalmaciji vlada nevrijeme s velikom količinom oborina.

Slika 67. prikazuje radarsku sliku od 23. listopada 2019. u noćnim satima, pet mjeseci kasnije. To je još jedan iz niza primjera iz kojih se vidi da se vremenska događanja u „referentnom području“ na neki specifičan način razlikuju od onih u okolici.

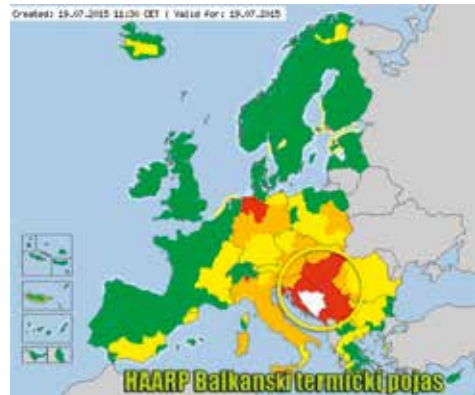
Dodat ću samo da je prethodna dva dana na zagrebačkom području bilo intenzivno zaprašivanje neba, bilo je jako vruće i nije bilo naoblake (samo kemotragovi).

Temperatura u Hrvatskoj

U srpnju 2015. objavljen je na web mjestu „*novi-svjetski-poredak.com*“ članak koji velike vrućine na Balkanu 2012. i 2015. godine dovodi u vezu s geoinženjeringom. Posebno je istaknut HAARP kao krivac za nesnosne „*tropske*“ vrućine koje su zahvatile naše područje i „*učinile Balkan toplijim i od Afrike*“ (slike 69. i 70.).

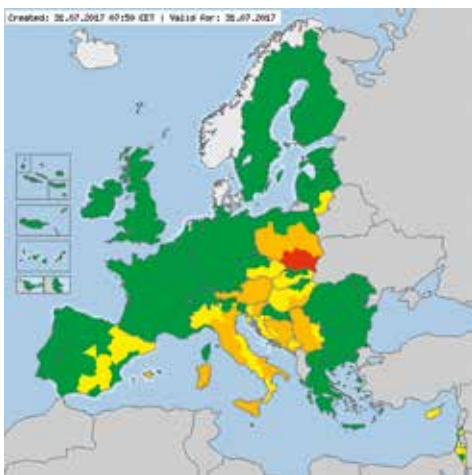

Slika 69. Vrućine na Balkanu (2012.)

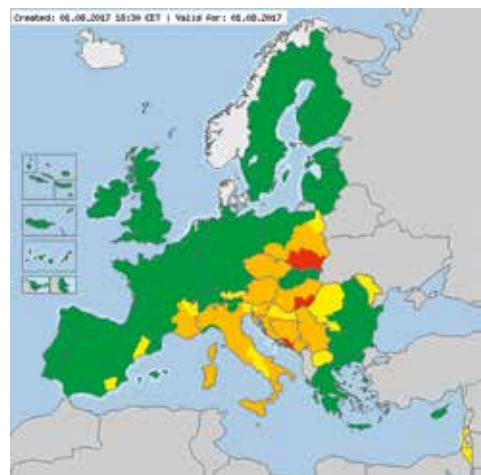

Slika 70. Vrućine na Balkanu (2015.)

Ovaj članak, ove karte, ova i ovakva situacija potaknuli su me da i sam počnem pratiti objave na „*meteoalarm.eu*“ web mjestu. Tako karte na slikama 71. do 74., objavljene u srpnju i kolovozu 2017., prikazuju razvoj meteorološke situacije povezane s prognoziranim dolaskom toplog vala iz Afrike početkom kolovoza 2017. godine.

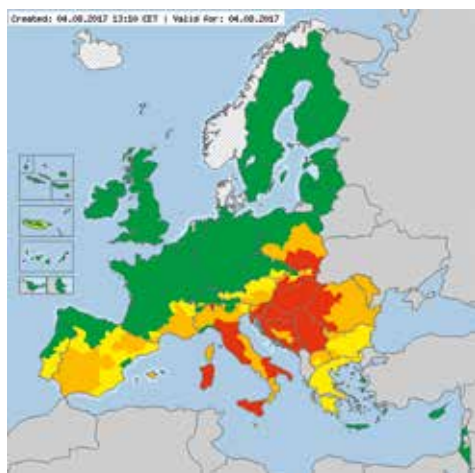
Slika 71. Europa 31. 7. 2017.

Slika 72. Europa 1. 8. 2017.

Slika 73. Europa 2. 8. 2017.

Slika 74. Europa 4. 8. 2017.

Pođemo li od sljedećih zapažanja:

- 31. srpnja 2017. pojavilo se „crveno područje“ (ekstremno vruće) na jugoistoku Poljske
- 1. kolovoza 2017. isto se dogodilo na jugoistoku Mađarske i jugu Hrvatske
- 2. kolovoza 2017. nastala je „mreža“ vrućih područja prema slici 73.
- 4. kolovoza 2017. temperaturni ekstremi pogodili su Poljsku, Slovačku, Mađarsku, Hrvatsku, dio Rumunjske, Srbiju, Crnu Goru, Bosnu i Hercegovinu i Italiju i pretvorili ih u jednu ekstremno vruću cjelinu,

valja se zapitati:

- Kako to da su na označenim područjima nastale tako ekstremne („afričke“) vrućine i prije prodora vrućeg zraka iz Afrike koji je najavljen za sljedeće dane?
- Kako to da su se neki sjeverni krajevi zagrijali prije onih koji se nalaze južnije, bliže Africi?
- Kako to da postoje prostorni diskontinuiteti u rastu temperature?
- Kako to da su temperaturni ekstremi tako pravilno raspoređeni po zahvaćenom teritoriju?

Nažalost, tijekom veljače/ožujka 2019. godine, „*meteoalarm.eu*“ servis prestao je objavljivati karte s pojedinačnim kategorijama upozorenja za cijelu Europu, nakon čega su te slikovne objave dostupne samo za države pojedinačno.

Zdravlje u Hrvatskoj

Kratko nakon objave članka o vrućinama na Balkanu (srpanj 2015., slike 69. i 70.), pozornost mi je u kolovozu 2015. privuklo još nešto.

Dakle, radilo se o dva različita članka objavljena na web stranicama koja pokrivaju različita područja. Jedan se ticao zdravlja, a drugi klime.

Jedan se pojavio na adresi:

<http://www.index.hr/vijesti/clanak/alarmantni-podaci-hrvati-i-madjari-najviše-od-svih-u-europskoj-uniji-umiru-od-raka/835703.aspx>, gdje statistički podaci i grafika izvorno potiču s „eurostat.com“,

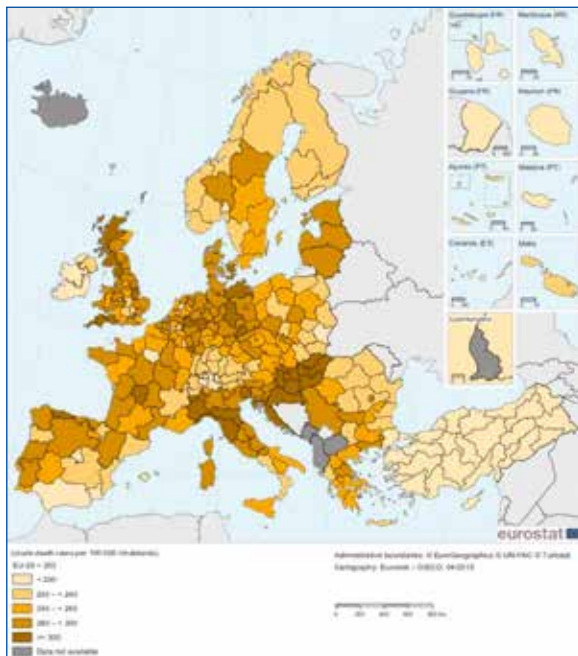
a drugi:

<http://www.novi-svjetski-poredak.com/2015/07/19/vremensko-oruzje-svuda-oko-nas-nexrad-haarp-u-madarskoj-kriv-za-povijesne-vrucine-na-balkanu/>, gdje informacija izvorno potječe s „metealarm.eu“.

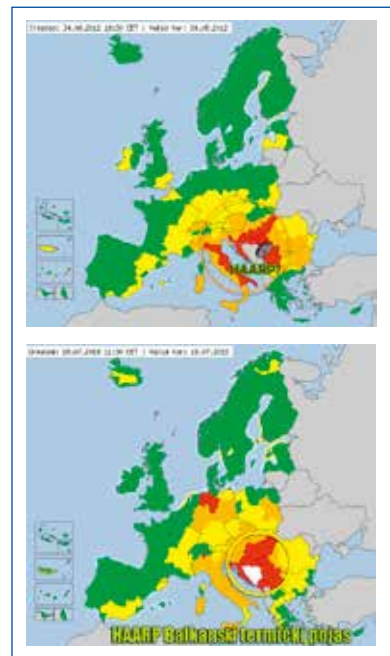
U prvom, između ostalog, piše:

„Ipak, onaj crni dio statistike, statistika o smrti prilično bi trebala zabrinuti Hrvatsku...

Kao uzroci smrti prednjače tri razloga. Najviše ljudi, čak 368 na 100 000 stanovnika, umire od bolesti srca i krvnih žila. Rak je drugi uzrok smrtnosti stanovnika EU, a

Slika 75. Statistika pojavnosti raka (2015.)

Slika 76. Vrućine na Balkanu (2012. i 2015.)

od njega na sto tisuća stanovnika EU godišnje umire 253 ljudi. Na trećem mjestu su bolesti respiratornog sustava sa 75 umrlih na svakih 100 000 ljudi...

Tako je, nažalost, najveća smrtnost od raka upravo u dvije hrvatske regije, kontinentalnoj i jadranskoj, a slijede nas Mađari. U Hrvatskoj je tako od posljedica raka 2011. godine umrlo preko 300 ljudi na sto tisuća stanovnika.“

A u drugom:

„Nesnosne vrućine i tropske temperature koje su u Hrvatskoj, Srbiji, Bosni ovih dana “debelo” se približile 40 Celzijusa, učinile su srpanj povijesnim rekorderom, a maksimalne temperature zraka su učinile Balkan toplijim i od Afrike.“

Rezimirano, prema jednom Hrvati i Mađari najviše od svih u Europskoj uniji umiru od raka, a prema drugom, događaju se (u isto vrijeme i u istom prostoru) nezapamćene vrućine na Balkanu. Članci dolaze iz različitih izvora i objavljeni su na različitim internetskim stranicama, a pozornost privlači sličnost zahvaćenih područja – kao da je netko gledao karte s visokim temperaturama i bojavao kartu sa statistikom pojavnosti raka (slika 75. vs. slika 76.).

Početak lipnja 2018. objavili su svjetski portali rezultate jednog istraživanja koje je provelo sveučilište „The University of Washington“. Prema tom, kako se navodi, do sada najopsežnijem istraživanju koje pokriva 29 vrsta raka i 195 zemalja, Mađarska i Hrvatska su jedine europske zemlje koje su se „našle“ među prvih 10 zemalja svijeta po smrtnosti od raka.

MOST CANCER DEATHS PER 100,000 PEOPLE IN 2016

1. Mongolia (272.1)
2. Zimbabwe (245.8)
3. Dominica (203.1)
- 4. Hungary (202.7)**
5. Grenada (201.0)
6. Uruguay (190.6)
7. Tonga (189.7)
8. North Korea (188.7)
9. St Vincent & the Grenadines (183.1)
- 10. Croatia (180.2)**

Slika 77. Broj umrlih od raka na 100.000 stanovnika u 2016. godini

Izvor podataka: <http://www.dailymail.co.uk/health/article-5803633/The-world-cancer-league-tables-Scientists-calculate-best-worst-performing-countries.html>

O poglavlju

Ovo poglavlje uvrstio sam u knjigu jer smatram da je maligna bolest koju sam proživio u određenoj mjeri posljedica događanja u okolišu povezanih s geoinženjeringom.

U bolnici – ZZBM i ZZH

(ZZBM – Zavod za bolesti metabolizma, ZZH – Zavod za hematologiju)

U bolnicu sam dospio na ZZBM, gdje su me 19. srpnja 2012. godine dočekala širom otvorena vrata jednokrevetne sobe na trećem katu, s vlastitom kupaonicom, televizorom i s pogledom na ulaz u crkvicu unutar bolničkog kruga i Sljeme.

Prvi dojam je bio, kao da sam došao u hotel na odmor. Doktori i sestre se zabrinuto sjatili oko mene, a ja nestrpljivo iščekujem da se završi medicinski dio pa da hodnikom šmugnem van, u prirodu. Mahnem sestri rukom u znak pozdrava i informiram je da sam „tu negdje“. I na to dobijem osmijeh. Osmijeh koji me nosi stepenicama u prizemlje, zatim bolničkim parkom i dalje ulicama sve do južnih rubova šume na obroncima Medvednice. A po povratku u tu svoju sobicu, s kojom sam tako brzo srastao, nastavljam osluškiivati vlastito tijelo. Pri tome, ugodna modroplava boja prisutna u sobi istovremeno me umiruje i potiče.

Dani u bolnici bili su vrlo dinamični. Prvo u sobu dođe jedan doktor obaviti razgovor sa mnom i uzeti anamnezu. Na kraju razgovora samo zaniječe glavom i ode. Potom dođe drugi doktor, viši po rangu, i priča se ponavlja. I tako sve dok ne dođe „najviši“ među njima. No, niti njemu ništa nije jasno.

Vidim da im moja uputna dijagnoza infiltrata u parenhimu pluća veličine 5 x 4,5 cm i opsežnog perikardijalnog izljeva privlači pozornost i da ih čudi brzina kojom se takvo stanje razvilo.

A razloga za brigu je, itekako, bilo. Infiltrat je stisnuo lijevi bronhijalni kanal na razinu pukotine (dijagnosticirano bronhoskopijom), tako da lijevim plućnim krilom gotovo da ne dišem, i stalno izaziva kašalj. Kad je srce u pitanju, oko litru guste tekućine se nakupilo oko njega i stisnulo ga, pa me doktori upozoravaju da moram izbjegavati bilo kakav, pa i najmanji napor i u dilemi su, da li napraviti punkciju kojom bi odstranili tu obilnu gustu tekućinu.

Dinamično je bilo i na biopsiji limfnog čvora na vratu, na Odjelu za onkologiju. Nakon osmog neuspjelog pokušaja uboda debelom iglom pitam doktoricu, ima li smisla nastaviti. „A što ćemo reći doktorima koji su to tražili?“, odgovara ona meni. Neću joj proturječiti pa se počinjemo hrabriti – ja nju, a ona mene, i tako do jedanaestog uboda koji je konačno uspio, a uzorak tkiva poslan na patohistološku analizu.

Ta moja sobica imala je još jedno strateško obilježje. Kroz vrata su se na početku radnog dana mogle čuti upute koje su doktori davali sestrama, tko toga dana zbog pretraga mora preskočiti doručak. Tako sam, i prije nego sestra prenese informaciju, znao što me čeka toga dana.

I put do te moje bolničke sobe bio je prilično „zanimljiv“. Kad sam s CT nalazom toraksa, bronhoskopskim nalazom i prikupljenim laboratorijskim nalazima došao pulmologu na pregled, izrazio je sumnju na limfom i bez dileme me u hitnoj proceduri uputio u bolnicu, inzistirajući da po mene dođe vozilo hitne pomoći. Tu sam već bio ozbiljno zbunjen. Još jučer sam prevalio 20-ak kilometara na biciklu, a doktor mi danas ne dopušta pješice prijeći razdaljinu od kojih 300 metara, koliko nas je prečicom dijelilo do hitne prijemne ambulante. Nije mi preostalo drugo nego vlastoručnim potpisom preuzeti odgovornost na sebe i sam prehodati do odredišta.

Mislima koje su me pratile na tom putu bubnjala su pitanja: Otkud tolika uznemirenost i čuđenje kod doktora?! Zašto doktori misle da sam tako ozbiljno bolestan?! Na temelju čega su to utvrdili?! Što se to događa s mojim tijelom?!...

Vratimo se sada dvije godine unatrag, u 2010. godinu. Prvi vidljivi znak da se u tijelu nešto događa bilo je crvenilo na koži nisko na leđima površine oko 10 x 3 cm, a i sluznica, npr. u usnoj šupljini, je, umjesto ružičaste boje, počela dobivati tamnoljubičastu. Za crvenilo je liječnik prepisivao razne kreme, no ono se s jednakim intenzitetom zadržalo i dalje. Početkom 2011. primijetio sam u bazi vrata s lijeve strane kvržicu veličine oko 2 cm koja se tijekom ljeta gotovo u cijelosti povukla. Tijekom zime, početkom 2012., kvržica je ponovo počela rasti, a istovremeno su se javili novi simptomi poput snažnog kašlja, znojenja, gubitka daha (zaduha), boli u prsima. Krvna slika je, između ostalog, pokazivala uvećani broj leukocita, povišenu sedimentaciju i manjak limfocita. „Upala!“ – iskristalizirala se dijagnoza kod mog doktora obiteljske medicine. Na temelju toga odredi mi terapiju antibioticima. Kad prva vrsta antibiotika nije dala rezultata prepíše mi druge. No, kad niti to nije dalo rezultata, uputi me na pregled pulmologu. Pulmolog je nastavio terapiju antibioticima. I ništa. Krvna slika nepromijenjena, crvenilo na mjestu. Kvržica također. Zatim terapija kombiniranim dvostrukim antibioticima. I opet ništa. Bez pomaka.

A sve to vrijeme, ja sam živio uobičajeno – odlazio na posao, planinario, vozio bicikl... Jedino što mi se urezalo u sjećanje iz tog vremena jest snažna potreba za odmorom, kao i zapažanje da, dok se nalazim u prirodi, u šumi, osjećam olakšanje. Već sam bio rezervirao smještaj u jednoj kući za odmor u Gorskom Kotaru, ali u vrijeme su bile medicinske pretrage koje je valjalo obaviti do kraja. Dakle, na jednoj strani medicinska dijagnostika, a na drugoj intuicija koja me vuče u prirodu, u šumu...

Sreća u nesreći bila je da sam smješten u tako lijepu sobu s pogledom na zelenilo. Istina, bio sam u bolnici, ali u njoj sam se mogao i odmoriti i nastaviti s prirodnom terapijom koju sam započeo 15. srpnja, te danju i noću, bez ometanja, pratiti što se događa s tijelom.

A par dana nakon dolaska u bolnicu počelo se nešto događati. U početku, javljali su se nemiri. Neposredno prije nego bih usnuo, nešto bi me trgnulo i ne bi mi do-

pustilo prijeći granicu između jave i sna, nego bi me uvijek iznova vraćalo u budno stanje. Ne znam da li je to bilo posljedica samog oboljenja, lokalne anestezije koju sam dobio prilikom biopsije limfnog čvora na vratu ili nešto drugo.

U poslijepodnevnim satima 22. srpnja posjetila me u bolnici jedna prijateljica. Osim svojom pojavom, obradovala me i pravim, sadržajnim, cjelovitim i nadasve ukusnim makrobiotičkim obrokom. Taj obrok, uz to što sam ga pojeo s užitkom, ispunio me energijom i osnažio. Isto tako, dao mi je i neke važne spoznaje u pogledu hrane i doprinio zanimanju za hranu i jasnom prepoznavanju važnosti prehrane za zdravlje, a vjerujem da je doprinio pozitivnom razvoju događaja koji je uslijedio dva dana kasnije.

Tijekom dvije noći, 24. i 25. srpnja, uz nemiran san, događala se identična reakcija tijela: lagano povišena temperatura do 37,4 °C, preznojavanje i pritisak u čeonom i tjemenom dijelu glave, a potom, pred jutro, olakšanje. Najbliža rodbina i prijatelji, svi koji su me posjetili odmah nakon toga (prije kemoterapije), primijetili su da mi se, umjesto žutosive, vratila prirodna boja kože i da više ne kašljem, a ja sam osvijestio i da me znatno manje boli u prsima. Jednom riječju, došlo je do osjetnog poboljšanja.

27. srpnja 2012., tijekom jutarnje vizite, rečeno mi je da je stigao patohistološki nalaz iglene biopsije limfnog čvora na vratu i saopćena mi je konačna dijagnoza: Hodgkinov limfom IVa stadija i opsežan izljev perikarda. Još mi je rečeno da ću tijekom dana biti premješten na Zavod za hematologiju (ZZH) radi pregleda kod hematologa i liječenja. Imam dojam da je time doktorima na ZZBM-u laknulo, dok su se u mojoj glavi počela rađati nova pitanja...

Tek što sam pomalo počeo odgonetati svrhu i značajke ZZBM-a te zašto sam dospio upravo onamo, morao sam ga napustiti i prijeći na ZZH. Tamo će, valjda, doktori znati što će sa mnom. Razumjet će što znači moja dijagnoza Hodgkinovog limfoma i opsežnog perikardijalnog izljeva i znat će što treba učiniti. Koliko me sve to zbunjivalo, toliko me i hrabrilo. Ne kaže se uzalud, točna dijagnoza je pola izlječenja. Ako mi je utvrđena dijagnoza, znači da sam već na pola puta do zdravlja.

Kad sam liječniku obiteljske medicine postavio pitanje, da li je moja bolest reverzibilna (drugim riječima – izlječiva), odgovorio je da jest ako se pronađu uzroci. To me ohrabrilo jer sam i sam sklon takvom načinu razmišljanja. Ono što me sada brinulo jest to da još nismo otkrili uzroke, a ja napuštam ZZBM i prelazim na ZZH. Na uzroke nitko i ne pomišlja.

Prva informacija koju sam dobio u vezi ZZH-a bila je da se nalazi u prizemlju.

Druga informacija koju sam dobio bila je da ću privremeno biti smješten u krevet u hodniku dok se ne oslobodi mjesto u sobi, gdje se tek kasno poslijepodne mogao očekivati slobodan krevet. Možda to i nije bilo tako loše jer sam iz neposredne blizine mogao promatrati kako teče život na ZZH-u i brže se upoznati s novom okolinom. S hodnika sam otišao na biopsiju koštane srži. Ovog puta imao sam sreće – biopsija je uspjela „već“ iz drugog pokušaja. Neko vrijeme nakon toga morao sam strogo mirovati.

Potom je krenula poslijepodneva vizita. Prilikom izlaska iz bolesničkih soba, doktorica razgovara sa svojim kolegicama i kolegama iz vizite i svaki put ispod oka baci upitan pogled prema meni. Bit će, dojavili joj sa ZZBM-a kakav sam ja „težak slučaj“ pa i sama procjenjuje moje zdravstveno stanje i priprema plan liječenja za mene. Da bude gotov do razgovora sa mnom koji je na dnevnom redu po završetku vizite.

Iako sam već očekivao da će, medicinski gledano, „rješenje“ za mene biti kemoterapija, nikako mi se nije svidjelo kad sam to čuo od doktorice: „kemoterapija e-BEACOPP protokolom“. U tom trenutku nisam ništa znao o protokolima i njihovim nazivima, a kad sam čuo koje su moguće nuspojave e-BEACOPP protokola: „upale, sepse, sterilitet, leukemija...“, zabrinuo sam se i pomislio: „Gotov sam, to neću preživjeti!“

Slijedom dobivenih informacija, ali i slijedeći neki svoj unutarnji glas, uporno sam odbijao kemoterapiju pa mi je doktorica u nastavku razgovora predložila ABVD protokol. Kaže: „Blaži je, ali slabije i djeluje.“ Istovremeno me podsjeća na moju dijagnozu i prisutne rizike – četiri od sedam mogućih: dob, spol, stadij bolesti te ekstremno mali broj limfocita. A tu je i perikardijalni izljev. Što učiniti?!

Stiješnjen neiskustvom i neznanjem s jedne strane, tegobama koje su se znatno smanjile, ali od straha da se stanje ne pogorša s druge strane i upozorenjima doktorice na prisutne rizike bolesti s treće, odlučim se prihvatiti doktoričin novi prijedlog: 8 ciklusa ABVD protokola. Sad sam se mogao vratiti u svoj krevet u hodniku koji mi je postao novim „domom“, a taj moj „dom“ kasnije smo premjestili u sobu u kojoj se oslobodilo mjesto za mene.

Već na prvi pogled, doživio sam poprilično razočarenje. U usporedbi sa sobom na ZZBM-u, ova je izgledala nekako mračno. Imala je prozore s mutnim staklima, bila je okrenuta prema gradu, zaklonjena pogleda u svijet. Bez zelenila. Tek pokoje drvo uz cestu. Koliko sam u sobi na ZZBM-u živnuo, toliko sam ovdje odjednom potonuo.

Jedino što mi se u toj sobi svidjelo bio je cimer. Energičan mlađi čovjek koji je proslavljeni automobilistički as. Saznajem da je već jednom proživio malignu bolest (leukemiju) i kemoterapiju, a sada ima limfom. Već je krenuo s novom kemoterapijom. I s povraćanjem. Iglom i cjevčicom povezan je s plastičnom vrećicom u kojoj se nalazi sredstvo i ne može se od svega toga odvojiti pa u žurbi gura stalak s terapeuticima do kupaonice i ondje povraća. Gledam ga i slušam i pitam se, što će biti sa mnom sljedećeg dana kad mi krene kemoterapija...

Prvi tretman krenuo je u jutarnjim satima 28. srpnja i prilično dobro sam ga podnio. Kasnije sam to pripisao činjenici da je u tom trenutku tijelo još uvijek bilo čisto i neopterećeno kemoterapijom. Uz osnovnu terapiju dobivam još nekoliko vrsta tableta koje moram svakodnevno piti kao potpurnu terapiju. Znači, „lijek“ protiv „lijeka“. Ili, „lijekovi“ protiv „lijekova“, već kako se gleda. Pojedinačno ili timski. Da jedni umanje štete prouzročene drugima. A kroz probavni sustav, krv, srce, jetru i bubrege svi moraju proći.

U ranu zoru sljedećeg jutra budim se uz prve snažne reakcije tijela na kemoterapiju. Ne mogu od bolova okrenuti glavu na desnu stranu. Niti malo. Samo djelomično na lijevu.

Tog 29. srpnja 2012. napuštam bolnicu u gorem zdravstvenom stanju nego pri dolasku. Sve do dolaska u bolnicu bio sam tjelesno aktivan, a sad uz bolove jedva mogu hodati.

Iz današnje perspektive zaključujem da sam u bolnicu došao s opterećenim metabolizmom, a otišao s poremećenim. K tome, nisu otkriveni uzroci tegoba.

A jedan doktor je lijepo rekao da treba otkriti uzroke!!!

Na kemoterapiji

Kemoterapijski tretman provodi se prema određenom protokolu. Tako, u pravilu, početna slova naziva tvari koje se koriste tvore naziv svakog pojedinog protokola. U mojem slučaju primijenjena je kombinacija adriamicina, bleomicina, vinblastina i dakarbazina, odnosno ABVD protokol. ABVD protokol predviđa 8 ciklusa od kojih se svaki sastoji od 2 tretmana. Dakle, ukupno 16 tretmana u razmaku od po dva tjedna.

Prvi tretman dobio sam u bolnici, a sve ostale u dnevnoj bolnici. Već prvi tretman jasno mi je pokazao da neće biti lako. Snažni bolovi i ograničenije pokreta u vratu bili su tek prvi u nizu brojnih traumatičnih iskustava koja sam doživio tijekom i nakon kemoterapijskog tretmana. Novi slični problemi javili su se dva dana kasnije u obliku bolova i otekline na palcu desne noge (giht).

Popriličan šok i iznenađenje doživio sam prilikom dolaska na I-2 (prvi ciklus, drugi dio) tretman. Krvna pretraga koja se radi neposredno uoči svakog kemoterapijskog tretmana pokazala je manjak leukocita i još neke „nedostatke“. Od prekomjernog broja leukocita prilikom dolaska u bolnicu, najednom smo došli do njihovog ekstremnog manjka. Tolikog da postoji velika opasnost od sepse, budući da je obrambeni mehanizam tijela (imunitet) ozbiljno narušen prvim kemotretmanom. No, nema mi druge nego prihvatiti obrazloženje doktora da je potrebna potporna terapija koja stimulira rad koštane srži, kako bi se krvna slika popravila. Znači, još jedna primjena sile i novi šok za organizam. Nakon tri injekcije Nivestima tijekom tri uzastopna dana, leukociti su poskočili debelo iznad granica normale. Sad sam opet „snažan“ i mogu na kemotretman...

Drugi tretman bio je u dnevnoj bolnici... Novo okruženje i novo iskustvo. Više nisam sam s cimerom u sobi, već je oko mene 15-ak ljudi s kojima dijelim kemosudbinu. Gledam i proučavam njihov „svijet“. A kad ih gledam, reklo bi se sve zdravi ljudi. Većina ih je vlastitim prijevozom došla na kemoterapiju, a tako će i otići. Baš kao i ja. Hodaju naokolo, čini mi se, mogli bi i potrčati da zatreba. I tako nekoliko sati. A cijelo to vrijeme, medicinske sestre i doktori koji navrate prema potrebi bezgranično su strpljivi i ljubazni. Sestre vode brigu o redosljedu pacijenata, pripremaju krevete, razvrstavaju i raznose pripravke prema svakom pojedinom pacijentu, uvode brauni-

lu u venu (ako nije postavljena prethodno, prilikom vađenja krvi za analizu), spajaju cjevčicu i na nju posudu s kemosedstvom, reguliraju brzinu istjecanja sredstva itd. Vidi se da je sve dobro organizirano. Stručnost osoblja ostavlja dobar dojam, ali moja zabrinutost zbog mogućih posljedica kemoterapije i samog razloga zašto sam tu ne prestaje. Na kraju dobivam Nivestime za primjenu uoči sljedećeg tretmana i odlazim kući. Nositi se s kemijom koja se izmiješala s krvi i kola po tijelu...

Nakon dva tjedna sa zebnjom dolazim na II-1 tretman, treći po redu (drugi ciklus, prvi dio). Sad sam već dobro usvojio i medicinsku terminologiju u pogledu označavanja ciklusa kemoterapije. I dalje se čudim, zašto su tretmani podijeljeni u cikluse od po dva dijela, umjesto označavanja svakog tretmana običnim rednim brojevima, no zacijelo postoji valjan razlog za to. Već sam unaprijed dobio dvije injekcije Nivestima. Jednu četiri, a drugu dva dana uoči tretmana. Pitam se, kakva mi je sada krvna slika? Začudo, ovog puta dobra. Mogu primiti kemoterapiju. Ne znam da li da se radujem ili budem žalostan zbog toga. No, bar ću biti bliže cilju: VIII-2. Da, to je moj cilj. Proći 16 tretmana. A još je dug put. Tek sam na trećem tretmanu. Tko zna što me još čeka...

A već sljedećih dana dočekali su me novi problemi. Više njih. Između ostalih, poteškoće s disanjem. Ne mogu doći do zraka. Od doktorice doznajem da može imati veze s bleomicinom. Onim velikim B iz ABVD protokola. On hoće djelovati na pluća. Dakle, još jedna posljedica (nuspojava) primjene kemoterapije. Tu je i vinkristin. Veliko V. Od njega može srce stradati. Kao da već nemam dovoljno problema sa srcem. A počele su me boljeti i kosti, zglobovi i tetive u preponama. I s nogama mi se nešto neobično počelo događati. Gubim kontrolu nad njima (bježe mi u stranu) i klekaju mi koljena. Osjet dodira mi je oslabio pa mi stvari ispadaju iz ruku. Neurološki problemi, zaključujem. Ne znam da li da ih pripišem osnovnoj ili potpornoj terapiji, tj. Nivestimima. Uz to, sluznica mi je postala osjetljiva na vanjske podražaje. Njuh i osjet okusa su se promijenili. Kosa mi se već odavno (kratko nakon prvog tretmana) znatno prorijedila, ali o tome i ne razmišljam. U svemu, to je najmanji problem. Ponovo će narasti nakon kemoterapije. Stiskam zube i idem dalje...

I tako, tretman po tretman, dođosmo polako i do IV-2 ciklusa. Ukupno osam tretmana. Dakle, pola ABVD protokola. Već mi je doktorica dogovorila PET/CT pregled koji bi trebao pokazati kakva je metabolička aktivnost tkiva. Da se vidi kako napreduje liječenje i što dalje. A pri pregledu je pacijent izložen ionizirajućem zračenju (radiofarmak + zračenje CT uređaja) pa moram dati pisanu suglasnost za pretragu. Ako što pođe po zlu, da se zna tko je odgovoran (i tko nije). Ali, koliko god informacija od doktora dobili, uvijek vas nešto iznenadi. Kad je aparat tijekom snimanja automatski ubrizgao neku tekućinu u krvnu žilu, imao sam osjećaj da će žila prsnuti. Srećom nije, ali posljedice tog događaja osjetio sam već na sljedećem (kemoterapijskom) tretmanu. Ali, prije nego dođemo do toga, spomenut ću nešto jako važno...

PET/CT pregled obavljen je u ranim poslijepodnevnim satima, a u večernjim me počela boljeti glava i počeo sam kašljucati. Potom se uz preznojavanje pojavio proljev i povisila se tjelesna temperatura (37,5 °C). Istražujući moguće poveznice s PET/CT-om nailazim na podatak da svi navedeni simptomi odgovaraju „srednjem stupnju

ozračivosti ionizirajućim zrakama“. Znači, nove nuspojave, ovog puta od medicinske dijagnostike. Brine me sve to, no, idemo dalje.

Zbog ovih simptoma doktorica mi je propisala antibiotik. Sumamed. Novo opterećenje za organizam. I odgoda kemoterapije za pet dana. Niti nakon tih pet dana stanje se nije u potpunosti stabiliziralo, ali kemoterapija mora ići dalje. Tako kaže doktorica.

A, PET/CT je pokazao kompletnu remisiju bolesti!!!

Sad mi ništa nije bilo jasno. Kompletna remisija, što znači da više nema traga bolesti, a ja moram nastaviti s kemoterapijom?! Kaže doktorica da je mogla zaostati koja maligna stanica i bolest se može vratiti. A zna se da u organizmu uvijek ima malignih stanica, samo ih se organizam uspješno rješava. Naravno, ako ima dovoljno snažan imunitet. A mi daljnjom kemoterapijom idemo u dodatno narušavanje imuniteta?!

Prijeđimo sada na kemoterapijski tretman V-1 kad su krenule nove komplikacije. Već prilikom postavljanja braunile vidio sam da se sestra muči i da nešto nije u redu. Tek kasnije sam povezao cijelu priču i shvatio da su zbog primjene radioaktivnog farmaka pri PET/CT pretrazi otvrdnule krvne žile i da je bilo otežano uvođenje igle u venu. Izgleda da je zbog svega toga dio kemoterapeutika dospio u okolno tkivo i izazvao snažnu upalu desne podlaktice zbog čega su se skratile tetive i ruka se savila za kojih 30 stupnjeva i ne mogu ju ispružiti. Doktorica preporuča mazanje heparinom ili nekom sličnom kremom. Nakon što to niti nakon nekoliko dana nije pokazalo rezultate, mažem ruku uljem od kantariona i stavljam obloge od listova kupusa. Upala se polako smiruje, ali ruku i dalje ne mogu ispružiti. A kemoterapija ide dalje...

Ciklus VI-1. Vrijeme između Božića i Nove godine. Ležim na bolničkom krevetu, a mučnina polako raste. Sve do točke kad procjenjujem da moram hitno do toaleta na povraćanje. Onako „upregnut“ u kemoterapijsku opremu jurim do umivaonika. Bez obzira koliko sam brz, kasnim. Iz želuca je već krenula neopisiva bol i para mi jednjak i grlo. Vidim crvenu boju. Krv?! Iz želuca?! S vremenom postajem svjestan da je od siline protoka tekućina iz želuca oštetila sluznicu i tkivo u grlu pa je došlo do krvarenja. Grlo me i danas na tom mjestu zaboli, a postalo je i jako osjetljivo na hladnoću.

Ciklus VI-2. Iako je zima na vrhuncu, meni je „vruće“. Upalila se podlaktica i na lijevoj ruci. Ponavlja se identično iskustvo kao na desnoj. Ne mogu ispružiti ruku. Iskustvo s desnom rukom mi pomaže uhvatiti se u koštac s lijevom. Doktorica mi prepisuje antibiotike: Klavocin i Ciprinol. Kombinirana terapija. A među mogućim nuspojavama Ciprinola, koji se smatra snažnim bolničkim antibiotikom, spominje se cijeli spektar ozbiljnih reakcija tijela o kojima je bolje i ne razmišljati. Kao da se sve već nije dovoljno zakompliciralo. Zaobilazim ga u širokom luku i tražim spas u listovima kupusa. I nalazim ga. Ali upala je već toliko uznapredovala da ne mogu spasiti venu na podlaktici i u pregibu lakta. Čeka je ista sudbina kao onu na desnoj ruci koja je nakon upale počela odumirati. Nestaje. Još malo i nema je više. A već me počinju boljeti i vene nadlaktica...

Ciklusi VII-1 do VIII-2. Sad već jako teško podnosim kemoterapiju. Opterećenje na organizam postaje neizdrživo. Krvne žile otvrdnule. Ne znam više koje bih mjesto ponudio sestrama za braunilu. Sve je „potrošeno“, ali kako da odustanem kad ulazimo u zadnju četvrtinu. Još me „samo“ dva ciklusa dijele do kraja. Niti doktorica ne odustaje od svojeg mišljenja da treba nastaviti...

Zadnja dva ciklusa i kraj kemoterapije obilježile su brojne tegobe: bolne krvne žile posvuda po tijelu, glavobolje, učestali i neugodni snovi, problemi s usredotočenosti i pamćenjem, napetost u predjelu jetara i bol u predjelu bubrega, dugotrajne mučnine, bolni zglobovi, upala grla... Krvni tlak je u jednom trenutku pao ispod 80/50 mmHg, pH urina nikad nije bio niži, a mjerim ga redovito, više puta na dan od dolaska u bolnicu, tjelesna temperatura oscilira od manje od 36 do oko 37,5 °C popraćeno zimicama, preznojavanjem i slabostima. Upalile se vene nadlaktice i bole, a broj leukocita, unatoč Nivestimima, prenizak. Niti Nivestimi više ne mogu pomoći. Tjelesna masa mi se sa 65 kg tijekom kemoterapije spustila na 58 kg. Pitam se, jesam li to u ogledalu ja ili je moja sjena. Tu je i žutosiva boja kože kakva je već bila pa se povukla tijekom dvije noći, 24. i 25. srpnja, sredinom boravka u bolnici. Jednom riječju – kolaps organizma prouzročen kemoterapijom. Ali ni tu nije kraj. Kraj kemoterapije ne znači i kraj mojim mukama. Od teškog postoji još teže i gore. Tada nisam znao da tek počinje završni čin opere koja se zove „Liječenje kemoterapijom“...

Upala grla (preciznije spaljeno grlo) koja je započela prije zadnjeg kemoterapijskog tretmana (VIII-2) eskalirala je oko dva tjedna nakon njega, a uz nju su se pojavile i brojne druge reakcije. Jedna od njih je porast tjelesne temperature, sve do 39,5 °C. Trebalo je nekoliko dana da se spusti do 37 °C, a još nekoliko dana javljala su se povišenja do 37,5 °C u trajanju od oko sat vremena. Istovremeno, na koži osjećam peckanje, žarenje i svrbež, posvuda po tijelu, a pojavilo se i crvenilo na desnom stopalu, lijevom dlanu, lijevom uhu, desnom obrazu i nekim drugim dijelovima tijela, uključujući ožiljak na desnom ramenu od cijepljenja u osnovnoj školi. Kemoterapeutici izlaze na površinu, nadražuju kožu i rade upale. Kako drukčije to objasniti?! A kako li je tek ispod površine tijela?! Pritisak u prsima dodatno mi otežava disanje, a tu su i značajne aritmije u radu srca. Uz bol u trbuhu javljaju se promjene u boji i strukturi stolice. I problemi s krvnim žilama jačaju. Žile peku i bole sve jače...

Nakon kemoterapije

Kad krećemo na put, cilj nam je, naravno, doći do cilja. U ovom slučaju, cilj je ozdravljenje. A da bismo bili sigurni da smo na cilju valja napraviti još jednu PET/CT pretragu. Tako kaže doktorica. Da se vide učinci kemoterapije.

Ali, meni tu sada opet nešto ne štima!!!

Nakon primjene četiri ciklusa ABVD protokola, PET/CT je pokazao kompletnu remisiju bolesti. Nastavili smo s kemoterapijom „za svaki slučaj“ i primijenili dodatna četiri ciklusa ABVD protokola, a opet moram na PET/CT?! Pa, valjda bi trebalo biti tako da, ako postignemo remisiju i dodatno se liječimo, moramo biti još zdraviji. Ba-

rem ne bolesniji. A i kako ću na još jedan PET/CT kad mi je prvi nanio toliko štete? Ali, doktorica je „neumoljiva“. Glasnim tonom uvjerava me da nema drugog načina da se vidi moje zdravstveno stanje, osim pomoću PET/CT-a. Na kraju te borbe između smisla i besmisla odlučim se obaviti pregled, očekujući da će pokazati „gdje sam“.

Sam pregled protekao je uredno, ali nešto kasnije, na pola puta do automobila, pojavile su se prve reakcije – jaka glavobolja, bljeskovi u glavi i nesvjestica. U jednom trenutku imao sam osjećaj kao da gledam vlastiti mozak kako svijetli. Odražavala mi se u svijesti cjelokupna površina mozga, pri čemu sam izgubio osjećaj za vrijeme...

Možda nije naodmet podsjetiti se da radiofarmak koji se koristi u ovoj pretrazi sadrži veliku količinu glukoze, a mozak je njezin veliki potrošač. Kako se „nagutao“ glukoze, tako je tamo prispjela i velika količina radioaktivne tvari, čije su molekule vezane uz molekule glukoze pa sad u mojoj glavi kolo vode. Tako ja to vidim. A prema mišljenju doktorice, radilo se o alergiji. Ne znam na što je točno mislila, ali pretpostavljam da je mislila na neku od tvari koje se u okviru pretrage ubrizgavaju u organizam. A mene više brine ono „radioaktivan“.

Druga faza reakcija na ovu pretragu uslijedila je u večernjim satima kad se u području sakralno-lumbalnog dijela kralježnice javila snažna bol i proširila se do bubrega, a potom i po cijelom abdomenu. Tek nakon 2 do 3 dana bol se smanjila, ali potrajala je još desetak dana. Danas je taj dio tijela jako osjetljiv na hladnoću i sve češće me na tom mjestu zaboli.

I za ovo su doktori tada rekli da je alergija. Ali, da se radilo o alergiji, ne bi me i danas boljelo na tom mjestu.

A zašto tako mislim?

Zato što sam iz prvog PET/CT nalaza (snimka i opis) naučio da u koštanoj srži dolazi do pojačanog nakupljanja radiofarmaka zbog primjene filgrastima. A, u odnosu na prvi PET/CT, do drugog PET/CT-a primijenjena je dvostruka količina filgrastima i kemoterapije, a kad se stvori visoka koncentracija radiofarmaka, neminovno dolazi do pojačanog ozračivanja tog dijela tijela, a time i do problema. Svemu tome u prilog govore i riječi uglednog medicinskog stručnjaka svjetskog glasa, akademika Ive Padovana, prema kojima je koštana srž, zajedno sa sluznicom želuca i crijeva, izrazito osjetljiva na ionizirajuće zračenje.

U trećoj fazi reakcija na PET/CT pretragu došle su do izražaja sve kumulativne posljedice primijenjene terapije i provedene dijagnostike. Počeo sam kašljucati, noge i ruke su počele oticati, u abdomenu su se javili napuhnutost i bolovi, pojačali su se neurološki problemi, pojačale se aritmije srca uz povremeno udaranje u prsima i zamaranje, obje strane vrata su utrnule i boljale me, a počela mi je smetati i pojedina hrana s kojom nikad nisam imao problema. Svaka, pa i najmanja tjelesna aktivnost izazivala je neugodne posljedice u obliku iritacije i upale lokalno na mjestu aktivacije mišića. Povremeno su se noću javljale slabosti sa srčanim aritmijama, povišenim krvnim tlakom i povišenjem tjelesne temperature do 38,3 °C.

Zakompliciralo se i s madežom na leđima. U početku je krenulo s blagom iritacijom, zatim su se počele događati promjene u izgledu madeža, da bi eskaliralo do snažne upale s gnojnim otokom i okolnim crvenilom. Nakon odstranjenja madeža (na preporuku doktorice), otrovi su pronašli nove puteve izlaska na površinu, pa su se tako na lijevoj prsnoj bradavici u početku pojavili nadražaj i pečenje, a zatim i bol koja se i danas povremeno javlja. Srećom, ovdje se nije dogodio tako snažan proces kao kod madeža na leđima, ali posljedice su ostale.

Odgovor na pitanje, da li se tolika žrtva provođenja PET/CT-a isplatila, potražimo u mišljenju doktora koji su radili pretragu i pisali nalaz.

Pojednostavljeno, prema tom nalazu, u usporedbi s prethodnim, u nekim područjima se smanjila metabolička aktivnost, a u pojedinim se pojačala. Kao mjesto pojačanog nakupljanja radiofarmaka spominje se dio tijela gdje sam nekoliko godina ranije dobio udarac pri padu preko skijaškog štapa na zaleđenoj podlozi. No, ono što u cijeloj priči najviše privlači pozornost i zbunjuje jest zaključna rečenica nalaza:

„Iako opisani infiltrati pokazuju nakupljanje analoga glukoze niskog intenziteta, nije moguće isključiti reziduu osnovne bolesti, a manje je vjerojatno da se radi o upalnim infiltratima.“

Drugim riječima, ne zna se da li je bolest prisutna ili nije, a veća je vjerojatnost da jest. I to sve prilično nesigurnim tonom. Opreza nikad dosta.

Kad sam s ovim i ovakvim nalazom došao na pregled kod hematologinje, uši su mi zaparale riječi poput „daljnje pretrage“ i „dodatna radikalna terapija“, a u nalaz je unesena kratka konstatacija: „Kod bolesnika je ovim završena sistemska terapija.“ Samo to i ništa više.

Gotovo deset mjeseci od početka kemoterapije, dva obavljena PET/CT-a, a ne zna se gdje smo?!

Sad nisam niti zdrav niti bolestan. Što sam onda? Kamo da se svrstam? Zapitao sam se kakvo je to liječenje kod kojega, kao njegova posljedica, zdravstveno stanje postaje sve teže, ishod liječenja sve neizvjesniji i sve se samo komplicira, kad mi eskaliraju upale s otvrdnućima i porastom SUV-a (engl. Standardized Uptake Value, kao pokazatelj patološke metaboličke aktivnosti tkiva) i kad se više ne zna, je li otvrdnuće „samo“ upala ili maligna tvorevina.

Kao pojedini filmovi, tako niti ova naša „tragična opera“ ne nudi svoju verziju kraja već ostavlja prostor za razmišljanje: u kojem smjeru sve to ide? Je li došlo do poboljšanja ili pogoršanja? Koje su sve posljedice kemoterapijskog tretmana i kako se s njima nositi? Kako će se završiti?...

Odjednom sam prestao o svemu tome razmišljati.

Nakon svega, samo sam žudio za prirodom – za šumom, potokom, livadom punom cvijeća i pčela, voćkama, vrtom u kojem moja majka uzgaja peršin, celer, mrkvu, blitvu... I za plavim, kisikom bogatim nebom na kojem se jasno vidi Sunce koje sve to pokreće. Cijeli život na Zemlji, pa tako i mene.

Znao sam da rješenje treba tražiti u prirodi!!!

O kemoterapiji

Na organiziranim događanjima na temu zdravlja, kao i kroz neposredne kontakte, primijetio sam da se oboljeli od malignih bolesti i članovi njihovih obitelji naročito zanimaju za nuspojave kemoterapije, ulogu prehrane u liječenju i psihološku podršku. Isto tako, primijetio sam da doktori o svemu tome nerado govore.

Vjerujem da niti osobama koje su proživjele kemoterapijski tretman nije lako govoriti o iskustvima povezanim s kemoterapijom.

Svatko će kemoterapiju doživjeti na svoj način, a razlozi tome mogu biti raznovrsni:

- vrsta i stupanj malignog oboljenja
- druge terapijske i dijagnostičke metode
- način prehrane
- dob
- razina senzibilnosti
- tjelesna snaga
- uvjeti rada
- utjecaj okoliša
- podrška obitelji i prijatelja
- drugi zdravstveni problemi...

Uzmemo li u obzir da je kemoterapija neselektivan postupak pa, osim malignih stanica, stradaju i zdrave stanice i trpi cijeli organizam, priča se dodatno komplicira.

Problemi do kojih dolazi primjenom kemoterapije mogu nastati u raznim dijelovima tijela i može doći do poremećaja raznih tjelesnih funkcija, a cijeli postupak utječe i na psihi osobe koja je podvrgnuta kemoterapijskom tretmanu. Sve to može dovesti do novih zdravstvenih problema, uključujući i maligne bolesti.

Kemoterapija – rješenje ili problem?

Da ponovim, nema univerzalnog odgovora u vezi kemoterapije i njenih nuspojava.

Ipak, navest ću neke značajke liječenja kemoterapijom koje su otprije poznate iz stručne literature, kao i one koje sam otkrio tijekom tretmana kemoterapijskim ABVD protokolom.

Kemoterapija ima sljedeće značajke:

- koriste se kemijski pripravci za ubijanje stanica raka
- potrebna je potporna terapija za ublažavanje posljedica kemoterapije
- osim stanica raka stradaju i zdrave stanice

- narušava ravnotežu vitamina, minerala, enzima, hormona (smanjuje imunitet)
- nadražuje i nagriza tkivo, potiče upale i stvara nova potencijalna žarišta bolesti
- oštećuje žlijezde slinovnice, stijenku želuca, stanice crijeva, jetra, bubrege
- može izazvati gubitak apetita, ometati probavu i otežati apsorpciju hranjivih tvari
- može prouzročiti urinarne i metaboličke smetnje i smanjiti funkcionalnost tijela
- može oštetiti pluća
- može stradati srce
- postaje izvor psiholoških problema – biva traumatično iskustvo i izvor stresa
- tijelo se mora istovremeno boriti i protiv bolesti i protiv kemoterapije
- nuspojave se mogu javiti i naknadno, npr. u obliku sekundarnih tumora i leukemije
- potrebno je puno vremena za oporavak od kemoterapije...

Najkraće rečeno, kemoterapija iscrpljuje i oštećuje organizam.

Nikome nije lako kad se nađe u situaciji u kojoj mora odlučivati o liječenju i primjeni kemoterapije, pa je i to razlog, zašto bismo, umjesto „liječiti“ nekoga otrovima ili zračenjem, trebali početi razmišljati, kako nekoga ozdraviti cjelovitim pristupom, uz uvažavanje prirode i prirodnih zakona i sa što manje štetnih posljedica po oboljelog.

Dakle, liječiti uvažavanjem upravo onih načela, koja je zagovarao Hipokrat:

- „*Neka tvoja hrana bude tvoj lijek, a tvoj lijek neka bude tvoja hrana.*“
- „*Hodanje je najbolji lijek.*“
- „*Najprije ne naškoditi.*“

Hipokrat je inzistirao na tome da liječnik mora poznavati uvjete u kojima bolesnik živi, a osnovna mu je misao bila da u liječenju treba poduprijeti prirodne snage ljudskog organizma.

Prirodno liječenje

Od najranije životne dobi bio sam povezan s prirodom i sa selom.

U mladosti, gotovo svo slobodno vrijeme provodio sam na otvorenom i u pokretu – u igrama s loptom, vozeći se na biciklu, u kupanju i ribolovu na potoku i rijeci, pomažući baki i rođacima u poljodjelskim radovima, u druženju sa životinjama, u šumi i na polju...

Stoga, kad je postalo vrlo izvjesno da imam limfom, nije mi bilo nimalo neobično kad mi je sestra, koja se u to vrijeme aktivno bavila refleksologijom, predložila ovu terapiju: tahebo čaj i kapsule, propolis, đumbir, zelenu magmu, sjemenke bundeve, vježbe za poticanje protoka limfe, vježbe disanja, pozitivne afirmacije.

Ovu terapiju počeo sam primjenjivati 15. srpnja 2012. godine.

Nakon što sam 19. srpnja došao u bolnicu, prijatelji su mi svakog dana donosili po litru svježe kuhanog čaja koji sam pijuckao tijekom sljedeća 24 sata. Sadržaj kapsula sasuo bih pod jezik kako bi se i slina uključila u probavu ovog vrijednog sadržaja. Uz to, imao sam i jednu živopisnu fotografiju tahebo drveta u cvatu i, k tome, obasjanog suncem, čiju zdravu energiju sam žudno upijao u sebe.

Od propolisa sam nabavio domaći, hrvatski, za koji su i strani testovi (informacija s Interneta) pokazali da pripada među najbolje na svijetu.

Što se đumbira tiče, tu sam primijenio jedan trik. Razmišljao sam ovako:

1. uvećani limfni čvor je stisnuo bronhijalni kanal i onemogućio prolazak zraka (disanje)
2. đumbir djeluje protuupalno i antikancerogeno, a smirivanjem upale smanjit će se čvor i njegov pritisak na bronhijalni kanal
3. ako progutam sok od đumbira on će putem probavnog sustava i krvi doći do tumorskog tkiva, ali sa zadržkom i u razrijeđenom obliku
4. bolji način je grickati kockicu đumbira i u sitnim kapljicama, kroz zube, razrijeđenog slinom, usrkivati njegov sok u pluća. Tako će brže i u jačoj koncentraciji dospjeti neposredno do tumorskog tkiva i bolje djelovati.

Napitak od zelene magme za alkalizaciju organizma sam uzimao 2 do 3 puta tijekom dana, po jednu čajnu žličicu.

Sjemenke bundeve, bogate mineralima, proteinima, zdravim masnim kiselinama, sa snažnim protuupalnim svojstvima sam uzimao prema želji, a trudio sam se da to bude što češće.

Vježbe za protok limfe sastojale su se u tom trenutku od kruženja šakama i stopalima, čime se limfu od periferije potiče na protok i time čisti organizam.

Vježbe disanja su u početku bile vrlo jednostavne: iz otklona tijela s rukama podignutim u zrak, tijekom 5 sekundi, uz izdah, polagano spustiti tijelo u pregib s rukama do tla. Potom, tijekom 5 sekundi, protegnuti se do punog otklona tijela. I tako u krug.

Pozitivne afirmacije činili su tekstovi koje sam čitao i/ili izgovarao pri čemu sam „osvješčivao“ zdravlje u svakoj stanici svoga tijela i u cijelom organizmu.

Ovdje se moram prisjetiti i bogatog i kvalitetnog cjelovitog makrobiotičkog obroka kojim me je 22. srpnja 2012. obradovala jedna prijateljica i koji me znatno osnažio. Kroz njega sam prvi puta istinski spoznao značaj hrane za zdravlje i snagu organizma. K tome, još jedan dobar prijatelj ugodno me iznenadio bogatim zdravim obrokom koji je svježe pripremio i donio mi u bolnicu.

Rezultat svega navedenog bio je da se u noćima 24. i 25. srpnja 2012. moj metabolizam pokrenuo. Tome u prilog govore višesatno noćno znojenje popraćeno glavoboljom i lagano povišenom temperaturom, što bi trebalo biti znak da je imunološki sustav proradio. Vratila mi se prirodna boja kože i prestao sam kašljati.

U vremenu od dolaska u bolnicu 19. srpnja do početka kemoterapijskog tretmana 28. srpnja 2012. nije mi rađena krvna slika pa ne znam što se s njom događalo, ali, prilično sam siguran da se tijekom tih devet dana dogodila značajna promjena.

Da bi se cijela situacija što bolje sagledala, u obzir treba uzeti neka događanja koja su prethodila kemoterapiji, kao i ona za vrijeme i nakon kemoterapije.

Otprilike godinu dana prije dolaska u bolnicu, tijekom ljeta 2011., već se jednom povuklo uvećanje limfnog čvora na vratu. To pripisujem ljetnom načinu života – godišnjem odmoru, prehrani biljkama iz vlastitog vrta i sportskim aktivnostima.

Usporedbom dva PET/CT nalaza (jedan na polovini, drugi nakon kemoterapije), može se iz nalaza iščitati da mi je kemoterapija u metaboličkoj domeni prouzročila pogoršanje zdravstvenog stanja. UZV srca i PET/CT pokazali su da je tijekom kemoterapijskog tretmana došlo do povećanja perikardijalnog izljeva. Tek oko dvije godine po završetku kemoterapije, zahvaljujući striktnoj protuupalnoj prehrani s kojom sam započeo već prvog dana po povratku iz bolnice, zapravo od samog početka kemoterapijskog tretmana, uz prilagodbu načina života u cjelini, izljev se počeo povlačiti i u sljedećih godinu i pol se prepolovio.

Kad se sve uzme u obzir, vidi se da je kemoterapija bila veliko opterećenje za organizam, da je prouzročila brojne probleme, pa čak i trajna oštećenja, da je umalo završilo s katastrofalnim posljedicama te da se osjetno poboljšanje dogodilo tek kad se organizam počeo oslobađati otrova unesenih tijekom kemoterapijskog tretmana.

ZAKLJUČNO

Planet Zemlja je velik i složen sustav, a svaki sustav ima svoju tromost (inerciju). To znači da je, nakon što se pojave uzroci, potrebno neko vrijeme da se u sustavu počnu događati promjene i da ih počnemo uočavati. Iz tog razloga, ne mogu se trenutno sagledati sve posljedice naših aktivnosti kojima utječemo na procese na Zemlji.

Isto tako, i kad prestanu djelovati uzroci, potaknuti procesi se nastave odvijati i potrebno je kraće ili dulje vrijeme da se procesi smire. Nažalost, istitravanje procesa može potrajati, a mogu nastati i nepovratne promjene.

„Učinak leptira“ – poznata je Lorenzova formulacija, prema kojoj zamah krila leptira u jednom dijelu svijeta može utjecati na vremenske prilike u drugom dijelu svijeta i dobar je uvod u teoriju kaosa i nelinearne sustave kakav je Zemlja.

To znači da za nemjerljivo male razlike u početnim uvjetima dobivamo različit ishod. Čak i kad bismo poznavali sve utjecaje na početne uvjete, pokazalo bi se da niti tada ne bismo mogli u potpunosti predvidjeti sva buduća zbivanja.

Još nešto ne smijemo izgubiti iz vida. Djelujući na jedan dio sustava, remeti se njegova cjelokupna ravnoteža. Djelujući na jedan proces sustava, remete se i svi drugi procesi, jer je unutar istog sustava, u pravilu, sve povezano.

Kad se o našem planetu radi, upitno je koliki udio u „klimatskim promjenama“ imaju prirodni procesi, u kojoj mjeri svojim spontanim svakodnevnim aktivnostima na njih utječe čovjek, a u kojoj mjeri su „klimatske promjene“ posljedica (rezultat) geoinženjeringa.

Priča da se radi o klimatskim promjenama, iako su vremenski ekstremi sve jači, sve više gubi na uvjerljivosti. Istovremeno, pretpostavku da geoinženjering može riješiti probleme sve je teže opravdati.

Svaki pokušaj „spašavanja“ planeta pomoću kemotragova i drugih umjetnih metoda može biti opasan, baš kao što je to slučaj kod kemoterapije i ozračivanja koji mogu dovesti do nepredvidljivih i neželjenih posljedica.

To znači da rješenje treba tražiti u odgovornom i savjesnom odnosu prema prirodi i njenom rasterećenju, kako bi se priroda oporavila.

ISBN 978-953-48411-2-9

9 789534 841129